

NOTAM ХАБАРЛАМАСЫН ШЫҒАРУҒА ӨТІНІМ БЕРУ ӘДІСТЕМЕСІ

МЕТОДИКА ПОДАЧИ ЗАЯВОК НА ИЗДАНИЕ ИЗВЕЩЕНИЙ NOTAM

METHODOLOGY FOR SUBMITTING APPLICATIONS FOR THE NOTAM PUBLICATION







Алғашқы шығарылған күні / Дата первоначального выпуска / Date of initial issue: 22.11.2023

Мәртебесі / Статус / Status: **APPROVED**

Құжатқа жауапты / Ответственный за документ / Owner:

Аэронавигация департамент директоры / Директор департамента аэронавигации / Air navigation department Director

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ /
ЛИСТ СОГЛАСОВАНИЙ /
APPROVAL SHEET

	Лауазымы / Должность / Job Title	Күні / Дата / Date	Қолы / Подпись / Signature
Өзірленген / Разработано / Prepared by:			
Данил КУРНОСОВ / Danil KURNOSSOV	Аға авиациялық инспектор (AIS/MAP) / Старший авиационный инспектор (AIS/MAP) / Senior aviation inspector (AIS/MAP)		22.11.2023
Келісілді / Согласовано / Agreed by:			
Олег АВДЕЕВ / Oleg AVDEYEV	Аэронавигациялық департаментінің директоры – бас авиациялық инспектор / Директор Департамента аэронавигации - Главный авиационный инспектор / Director of the Air Navigation Department - Chief aviation inspector		27.11.2023
Тамара АРЧУАДЗЕ / Tamara ARCHUADZE	Авиациялық инфрақұрылым жөніндегі Аға Директор / Старший Директор по авиационной инфраструктуре / Senior Director of aviation infrastructure		11.12.2023
Олжас СУЛЕЙМАНОВ / Olzhas SULEIMANOV	Заң департаментінің директоры / Директор юридического департамента / Director of the Legal department		04.12.2023.
Жанат АБДУГАЛИМОВ / Zhanat ABDUGALIMOV	Ұшу қауіпсіздігін басқару, сапа, стратегия және стандарттарға сәйкестік Департамент Аға Директоры - Бас авиациялық инспекторы / Старший Директор Департамента управления безопасностью полетов, качества, стратегии и соответствия стандартам - Главный авиационный инспектор / Senior Director of the Safety management, Quality, Strategy and Compliance department - Chief aviation inspector		04.12.23
Бекітілді / Утверждено / Approved by:			
Каталин РАДУ / Catalin RADU	Бас директоры / Генеральный директор / General Director		21.12.2023

РЕВИЗИЯ ТІЗІМІ /
ЛИСТ РЕВИЗИЙ /
REVISION SHEET

Ревизия №/ № Ревизии / Revision №	Күні / Дата / Date	Ревизия сипаттамасы / Описание ревизии / Revision Description
0.1	22.11.2023	Алғашқы рет / Впервые / Initial

ҚОЛДАНЫСТАҒЫ БЕТТЕР ТІЗІМІ / ПЕРЕЧЕНЬ ДЕЙСТВУЮЩИХ СТРАНИЦ / LIST OF EFFECTIVE PAGES

Тарау № / № Раздела/ Section No. /	Бет № / Стр. № / Page No.	Шығарылған күні / Дата выпуска / Date of issue
КЕЛІСУ ПАРАҒЫ / ЛИСТ СОГЛАСОВАНИЙ / APPROVAL SHEET	2	22.11.2023
РЕВИЗИЯ ТІЗІМІ / ЛИСТ РЕДАКЦИЙ / REVISION SHEET	3	22.11.2023
ҚОЛДАНЫСТАҒЫ БЕТТЕР ТІЗІМІ / ПЕРЕЧЕНЬ ДЕЙСТВУЮЩИХ СТРАНИЦ / LIST OF EFFECTIVE PAGES	4	22.11.2023
МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENT	5	22.11.2023
ҚЫСҚАРТУЛАР, ТЕРМИНДЕР ЖӘНЕ АНЫҚТАМАЛАР / СОКРАЩЕНИЯ, ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ / ABBREVIATION, TERMS AND DEFINITIONS	6-9	22.11.2023
НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР МЕН СІЛТЕМЕЛЕР / НОРМАТИВНЫЕ ДОКУМЕНТЫ И ССЫЛКИ / REFERENCES	10	22.11.2023
БӨЛІМ А	11-23	22.11.2023
РАЗДЕЛ В	24-36	22.11.2023
SECTION C	37-48	22.11.2023
ҚОСЫМШАЛАР / ПРИЛОЖЕНИЯ / ANNEXES	49	22.11.2023
ҚОСЫМША / ПРИЛОЖЕНИЕ / ANNEX №1	50-52	22.11.2023
ҚОСЫМША / ПРИЛОЖЕНИЕ / ANNEX №2	53-55	22.11.2023

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENT

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ / ЛИСТ СОГЛАСОВАНИЙ / APPROVAL SHEET	2
РЕВИЗИЯ ТІЗІМІ / ЛИСТ РЕВИЗИЙ / REVISION SHEET.....	3
ҚОЛДАНЫСТАҒЫ БЕТТЕР ТІЗІМІ / ПЕРЕЧЕНЬ ДЕЙСТВУЮЩИХ СТРАНИЦ / LIST OF EFFECTIVE PAGES	4
МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENT.....	5
ҚЫСҚАРТУЛАР, ТЕРМИНДЕР ЖӘНЕ АНЫҚТАМАЛАР / СОКРАЩЕНИЯ, ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ / ABBREVIATION, TERMS AND DEFINITIONS	6
НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР МЕН СІЛТЕМЕЛЕР / НОРМАТИВНЫЕ ДОКУМЕНТЫ И ССЫЛКИ / REFERENCES	10
БӨЛІМ А	11
А.1 Кіріспе.....	11
А.2 Қолдану саласы.....	11
А.3 Жалпы ережелер	11
А.4 NOTAM хабарламасын шығаруға өтінімді жолдау және жасау	14
А.5 Стандартты өрнектерді құралдар бойынша және құралдардың жұмыс жағдайы бойынша жіктеу	15
РАЗДЕЛ В	24
В.1 Введение	24
В.2 Область применения.....	24
В.3 Общие положения.....	24
В.4 Направление и составление заявки на издание извещения NOTAM	27
В.5 Классификация стандартных выражений по средствам и по состоянию работы средств.....	28
SECTION C.....	36
C.1 Introduction.....	37
C.2 Scope of application.....	37
C.3 General provisions	37
C.4 Sending and preparation an application for the NOTAM publication	40
C.5 Classification of standard expressions by aids and by the state of aids operation	40
ҚОСЫМШАЛАР / ПРИЛОЖЕНИЯ / ANNEXES	48
ҚОСЫМША / ПРИЛОЖЕНИЕ / ANNEX №1	49
ҚОСЫМША / ПРИЛОЖЕНИЕ / ANNEX №2	52

ҚЫСҚАРТУЛАР, ТЕРМИНДЕР ЖӘНЕ АНЫҚТАМАЛАР / СОКРАЩЕНИЯ, ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ / ABBREVIATION, TERMS AND DEFINITIONS

ХААУ / ИКАО / ICAO	Халықаралық азаматтық авиация ұйымы / Международная организация гражданской авиации / International Civil Aviation Organization
ӘҚҚ / ОВД / ATS	Әуе қозғалысына қызмет көрсету / Обслуживание воздушного движения / Air traffic service
КҰҚ / ПВП / VFR	Көзбен шолып ұшулардың қағидалары / Правила визуальных полетов / Visual flight rules
РЖ / РД / TWY	Рульдеу жолы / Рулежная дорожка / Taxiway
АІР	Аэронавигациялық ақпарат жинағы / Сборник аэронавигационной информации / Aeronautical information publication
ҰҚЖ / ВПП / RWY	Ұшу-қону жолағы / Взлетно-посадочная полоса / Runway
РТЖБП / ЭРТОС / OREC	Радиотехникалық жабдықты пайдалану және байланыс / Эксплуатация радиотехнического оборудования и связи / Operation of radio equipment and communications
ААҚ / САИ / AIS	Аэронавигациялық ақпаратты басқару қызметі / Служба управления аэронавигационной информации / Aeronautical information service
Авиациялық тіркелген электр байланыс желісі (AFTN) / Сеть авиационной фиксированной электросвязи (AFTN) / Aviation fixed telecommunication network (AFTN)	Авиациялық тіркелген қызметтің бөлігі болып табылатын және ұқсас немесе үйлесімді байланыс сипаттамалары бар авиациялық тіркелген станциялар арасында хабарламалар және/немесе цифрлық деректермен алмасуды қарастыратын авиациялық тіркелген тізбектің әлемдік жүйесі / Всемирная система авиационных фиксированных цепей, являющаяся частью авиационной фиксированной службы и предусматривающая обмен сообщениями и/или цифровыми данными между авиационными фиксированными станциями с аналогичными или совместимыми связными характеристиками / A worldwide aviation fixed circuit system that is part of an aviation fixed service and provides for the exchange of messages and/or digital data between aviation fixed stations with similar or compatible connected characteristics
Әуеайлақ / Аэродром / Aerodrome	Жер немесе су бетінің толықтай немесе ішінара әуе кемелерінің келуіне, жөнелтілуіне және осы жер бетімен қозғалуына арналған белгілі бір учаскесі (ғимараттарды, құрылыстарды және жабдықты қоса алғанда) / Определенный участок земной или водной поверхности (включая любые здания, сооружения и оборудование), предназначенный полностью или частично для прибытия, отправления и движения по этой поверхности воздушных судов / A certain area of the earth or water surface (including any buildings, structures, and equipment) intended in whole or in part for the arrival, departure, and movement of

<p>Ұшу-қону жолақ / Взлетно-посадочная полоса / Runway</p>	<p>aircraft on this surface</p> <p>Әуе кемелерін қонуға және ұшуға дайындалған құрлық әуесайлағының ұшу жолағының белгілі бір тікбұрышты учаскесі / Определенный прямоугольный участок летной полосы сухопутного аэродрома, подготовленный для посадки и взлета воздушных судов / A certain rectangular section of the runway of a land airfield prepared for the landing and take-off of aircraft</p>
<p>Аэронавигациялық ақпарат жинағына қосымша / Дополнение к сборнику аэронавигационной информации / Aeronautical information publication supplement</p>	<p>Аэронавигациялық ақпараттар жинағындағы ақпаратқа енгізілетін және жеке парақтарда ұсынылатын уақытша өзгерістер /</p> <p>Временные изменения, вносимые в информацию, содержащуюся в сборнике аэронавигационной информации, и представляемые на отдельных страницах /</p> <p>Temporary changes made to the information contained in the aeronautical information publication and presented on separate pages</p>
<p>Ұшу-қону жолағының табалдырығы / Порог взлетно-посадочной полосы / Threshold</p>	<p>Қону үшін пайдаланылу мүмкін ұшу-қону жолағы учаскесінің бас жағы /</p> <p>Начало участка взлетно-посадочной полосы, который может использоваться для посадки / The beginning of the runway section that can be used for landing</p>
<p>Рульдеу жолы / Рулежная дорожка /</p>	<p>Құрлықтағы әуесайлақтағы әуе кемелерінің бұрылуы үшін орнатылған және әуесайлақтың бір бөлігін екіншісімен қосуға арналған белгілі бір жол, оның ішінде:</p> <p>Әуе кемесінің тұрақтағы рульдеу жолағы ө рульдеу жолы ретінде белгіленген және тек әуе кемелерінің тұрақ орындарына жақындауды қамтамасыз етуге арналған перрон бөлігі;</p> <p>Перрондық рульдеу жолы - перронда орналасқан және перрон арқылы рульдеу маршрутын қамтамасыз етуге арналған рульдеу жолдары жүйесінің бір бөлігі;</p> <p>Жылдамдықты рульдеу жолы ө ұшу-қону жолағымен сүйір бұрыш арқылы жалғанған және қонған ұшаққа басқа шықпа рульдеу жолдарында қол жеткізілетін жылдамдықтарға қарағанда жоғарырақ жылдамдықпен ұшу-қону жолағынан шығып кетуге және соның арқасында ұшу-қону жолағында болу уақытын барынша азайтуға мүмкіндік беретін рульдеу жолы /</p> <p>Определенный путь на сухопутном аэродроме, установленный для руления воздушных судов и предназначенный для соединения одной части аэродрома с другой, в том числе:</p> <p>Полоса руления воздушного судна на стоянке - часть перрона, обозначенная как рулежная дорожка и предназначенная для обеспечения подхода только к местам стоянки воздушных судов;</p> <p>Перронная рулежная дорожка - часть системы рулевых дорожек, расположенная на перроне и предназначенная для обеспечения маршрута руления через перрон;</p>

Taxiway	<p><i>Скоростная рулежная дорожка</i> - рулежная дорожка, соединенная с взлетно-посадочной полосой под острым углом и позволяющая выполнившим посадку самолетам сходить с взлетно-посадочной полосы на более высоких скоростях, чем те скорости, которые достигаются на других выводных рулежных дорожках, и тем самым сводить к минимуму время нахождения на взлетно-посадочной полосе /</p> <p>A defined path on a land aerodrome established for the taxiing of aircraft and intended to provide a link between one part of the aerodrome and another, including:</p> <p><i>Aircraft stand taxilane</i> - a portion of an apron designated as a taxiway and intended to provide access to aircraft stands only.</p> <p><i>Apron taxiway</i> - a portion of a taxiway system located on an apron and intended to provide a through taxi-route across the apron.</p> <p><i>Rapid exit taxiway</i> - a taxiway connected to a runway at an acute angle and designed to allow landing aeroplanes to turn off at higher speeds than are achieved on other exit taxiways thereby minimizing runway occupancy times</p>
Аэронавигациялық қызмет көрсетуді мемлекеттік беруші / Государственный поставщик аэронавигационного обслуживания / State provider of air navigation services	<p>Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органға ведомстволық бағынысты мемлекеттік кәсіпорын болып табылатын аэронавигациялық қызмет көрсетуді беруші /</p> <p>Поставщик аэронавигационного обслуживания, являющийся государственным предприятием, подведомственным уполномоченному органу в сфере гражданской авиации /</p> <p>An air navigation service provider that is a state-owned enterprise subordinate to an authorized body in the field of civil aviation.</p>
NOTAM	<p>Электр байланысы құралдарымен таралатын және уақтылы ескертілген жағдайда, ұшуларды орындаумен байланысты персонал үшін маңызды болып табылатын кез келген аэронавигациялық жабдықты іске қосу, оның жай-күйі немесе өзгеруі, қызмет көрсету және қағидалар немесе қауіп-қатер туралы ақпаратты қамтитын хабарлама /</p> <p>Извещение, рассылаемое средствами электросвязи и содержащее информацию о введении в действие, состоянии или изменении любого аэронавигационного оборудования, обслуживания и правил или информацию об опасности, своевременное предупреждение о которых имеет важное значение для персонала, связанного с выполнением полетов /</p> <p>A notice distributed by means of telecommunication containing information concerning the establishment, condition or change in any aeronautical facility, service, procedure or hazard, the timely knowledge of which is essential to personnel concerned with flight operations.</p>
SNOWTAM	<p>Әуеайлақтың жұмыс алаңында қардың, мұздың, батпақтың, қыраудың, тұрып қалған судың немесе қардың, батпақтың, мұздың немесе қыраудың еруі нәтижесінде пайда болған судың болуына байланысты қауіпті жағдайлардың болуы немесе тоқтатылуы туралы хабарлауды, ұшу-қону жолағы бетінің жай-күйі туралы хабарламаны қамтитын стандартты форматта берілетін арнайы сериялы NOTAM /</p> <p>NOTAM специальной серии, передаваемое в стандартном формате, который включает донесение о состоянии поверхности ВПП, уведомляющее о существовании или прекращении опасных условий, вызванных наличием</p>

	<p>снега, льда, слякоти, инея, стоячей воды или воды, образовавшейся в результате таяния снега, слякоти, льда или инея на рабочей площади аэродрома / A special series NOTAM given in a standard format providing a surface condition report notifying the presence or cessation of hazardous conditions due to snow, ice, slush, frost, standing water or water associated with snow, slush, ice or frost on the movement area</p>
--	---

НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР МЕН СІЛТЕМЕЛЕР / НОРМАТИВНЫЕ ДОКУМЕНТЫ И ССЫЛКИ / REFERENCES

Нормативтік құжат / Нормативный документ (НД) / Referenced Document	Бекіту / Утверждение / Approval
Азаматтық авиацияда аэронавигациялық ақпаратпен қамтамасыз ету қағидалары / Правила обеспечения аэронавигационной информацией в гражданской авиации / Aeronautical information provision Rules in civil aviation	Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 30 маусымдағы № 420 бұйрығы. / Приказ Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 июня 2017 года № 420. / Order of the Minister of Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated June 30, 2017, No. 420.
Азаматтық авиацияда әуесайлақтық қамтамасыз ету қағидалары / Правила аэродромного обеспечения в гражданской авиации / Aerodrome service provision in civil aviation	Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2015 жылғы 7 қазандағы № 978 бұйрығы. / Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 7 октября 2015 года № 978. / Order of the Acting Minister for Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated October 7, 2015, No. 978.
Аэронавигациялық ақпарат қызметтері жөніндегі нұсқаулық / Руководство по службам аэронавигационной информации / Aeronautical Information Services Manual	Doc 8126 ИКАО/ICAO
Аэронавигациялық қызмет көрсету ережелері. ИКАО қысқартулары мен кодтары / Правила аэронавигационного обслуживания. Сокращения и коды ИКАО / Procedures for Air Navigation Services - ICAO Abbreviations and Codes	Doc 8400 ИКАО/ICAO
Аэронавигациялық қызмет көрсету қағидалары. Аэронавигациялық ақпаратты басқару / Правила аэронавигационного обслуживания. Управление аэронавигационной информацией / Procedures for Air Navigation Services - Aeronautical Information Management	Doc 10066 ИКАО/ICAO

БӨЛІМ А

А.1 Кіріспе

1.1. Осы NOTAM хабарламаларын шығаруға өтінімдер беру әдістемесі (бұдан әрі - Әдістеме) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 30 маусымдағы № 420 бұйрығымен бекітілген Азаматтық авиацияда аэронавигациялық ақпаратпен қамтамасыз ету қағидаларының талаптарын сақтау мақсатында бастапқы аэронавигациялық ақпарат пен аэронавигациялық деректерді құрастырушылар (бұдан әрі - Құрастырушылар) үшін әзірленді.

1.2. Бұл әдістеме құрастырушыларға NOTAM хабарламаларын шығаруға өтінімдерді қалыптастыру процесін жеңілдетуге мүмкіндік береді және аэронавигациялық ақпаратты Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін де, Қазақстан Республикасының әуеайлақтарын да пайдаланушыларға жеткізу процесін жетілдіруге ықпал ететін болады.

1.3. Осы әдістемені әзірлеу кезінде «Нормативтік құжаттар мен сілтемелер» бөлімінде келтірілген негізгі құжаттар пайдаланылды.

А.2 Қолдану саласы

2.1. Бұл Әдістемені әуеайлақтарды пайдаланушылар, аэронавигациялық қызмет көрсетуді жеткізушілер, сондай-ақ NOTAM хабарламаларын шығаруға өтінімдерді қалыптастыру үшін аэронавигациялық ақпарат және аэронавигациялық деректер көздері болып табылатын субъектілер мен жеке тұлғалар қолданады.

2.2. Осы әдістемені «Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» АҚ инспекторлары ұшу қауіпсіздігін бақылау және қадағалау кезінде қолданбайды.

А.3 Жалпы ережелер

3.1. NOTAM мына жағдайларда тез арада жасалып, шығарылады:

- 1) таратуға жататын ақпарат уақытша және қысқа мерзімді сипатта болған жағдайда;
- 2) пайдалану тұрғысынан маңызды, ұзақ мерзімді сипаттағы тұрақты немесе уақытша өзгерістерді жедел тәртіппен енгізген жағдайда.

3.2. NOTAM жасаған кезде ауқымды мәтіндік және (немесе) графикалық материал қолданылмайды.

3.3. Ұзақ мерзімді сипаттағы уақытша өзгерістер (3 ай немесе одан көп) және ауқымды мәтіндік және/немесе графикалық материалдарды қамтитын қысқа мерзімді сипаттағы ақпарат АІР-қа толықтырулар ретінде жарияланады.

3.4. NOTAM төмендегілермен байланысты ақпаратқа қатысты жасалады және үш айдан аспайтын қолданылу мерзіміне шығарылады:

1) әуеайлақты (тікұшақ айлағын) немесе ҰҚЖ пайдалануды бастау немесе тоқтату немесе оларды пайдалану режимін өзгерту;

2) ұшуды қамтамасыз етумен байланысты қызметтердің (әуеайлақ қызметі, ААҚ, РТЖБП қызметі, метеоқамтамасыз ету, ұшуды іздестіру және авариялық-құтқарумен қамтамасыз ету қызметі) немесе олардың жұмыс режимін өзгерту;

3) радионавигациялық қызметтер мен «ауа – жер» байланыс қызметтерінің жұмыс істеуінің басталуы, тоқтатылуы немесе олардың жұмыс режимінің елеулі өзгеруі. Бұған пайдалануды уақытша тоқтату немесе қайта бастау, жиілікті, жарияланған жұмыс уақытын, тану сигналын, бағдарын (бағытталған құралдарды), орналасқан жерін өзгерту, қуатты 50%-ға немесе одан да көп ұлғайту немесе азайту, радиохабар беру кестесінің немесе мазмұнының өзгеруі, кез келген радионавигациялық қызметтер мен «ауа – жер» байланыс қызметтері жұмысының тұрақсыздығы немесе сенімсіздігі немесе ретрансляциялық станциялардың жұмысындағы пайдалану салдарын, қозғалған қызмет көрсетуді, жиілік пен аймақты қоса алғанда шектеулер;

- 4) тікелей пайдалану салдарлары бар резервтік және қосалқы жүйелердің болмауы;
- 5) көзбен шолу құралдарын пайдалануды бастау, тоқтату немесе олардың елеулі өзгеруі (мысалы, міндетті нұсқаулар, таңбалау және маркерлер бар белгілер);
- 6) құрамына мыналар кіретін әуеайлақты жарық-техникалық жабдықтау жүйелерінің негізгі компоненттерін пайдалануды уақытша тоқтату немесе жаңарту:
 - жақындау жарықтары жүйесі;
 - аэронавигациялық маяктар;
 - ҰҚЖ осьтік желі оттары;
 - қонуға бағыт көрсету оттары;
 - ҰҚЖ қондыру оттары;
 - жүгірмелі жарқыл оттар;
 - пилоттар басқаратын аэронавигациялық оттар жүйесі;
 - жүрдек шығару РЖ көрсеткішінің оттары;
 - ҰҚЖ шектеуші тану оттары;
 - ҰҚЖ жармаға кіруді көрсету оттары;
 - санатқа жақындау оттары жүйесінің компоненттері;
 - қарқындылығы аз ҰҚЖ оттары;
 - қарқындылығы орташа ҰҚЖ оттары;
 - қонуға дәл кіру траекторияларының көрсеткіштері;
 - қондыру алаңының толық жарық-техникалық жабдығы;
 - қауіпсіздіктің соңғы жолағының оттары;
 - тікұшақтың қонуға кіру траекторияларының көрсеткіші;
 - глиссаданың көзбен шолу индикациясы жүйесі;
 - РЖ осьтік желі оттары;
 - рульдеу оттары;
- жерге қону аймағының оттары;
- 7) аэронавигациялық қызмет көрсету рәсімдерін енгізу, жою немесе өзгерту;
- 8) маневрлеу алаңы шегінде (перрон, БРЖ, тұрақ орындары және перрондағы рульдеу бағыттары) күрделі ақаулықтардың немесе кедергілердің туындауы немесе өзгеруі);
- 9) әуеайлақта отынның, майлар, қышқылдың немесе мұз қатуға қарсы сұйықтықтың болуына қатысты өзгерістер мен шектеулер;
- 10) Қазақстан Республикасының АІР-та жарияланған қолда бар іздеу және құтқару құралдары мен қызметтеріне қатысты айтарлықтай өзгерістер;
- 11) аэронавигация үшін кедергілерді таңбалайтын бөгейіш оттар пайдалануды бастау немесе тоқтату;
- 12) әуе кеңістігін пайдалануға шектеулер енгізу талап етілуі мүмкін іздестіру-құтқару жұмыстарын жүргізу;
- 13) аэронавигация үшін қауіп көздерінің болуы (мысалы, әскери оқу-жаттығулар, көрсету ұшулары (эксперименттік авиация ұшулары), салюттер (ұшыру биіктігі КҰЕ бойынша ұшу үшін белгіленген ең төменгі қауіпсіз биіктіктен асатын), зымырандар сынықтарының құлауы, әуе жарысы және парашютпен жаппай секіру);
- 14) аэронавигацияға әсер ететін ӘҚҚ ұйымдастыру үшін Қазақстан Республикасы жауапты болатын әуе кеңістігі шегіндегі жанжалдар аймақтары (жанжалға байланысты қауіптердің сипаты мен ауқымы және оның азаматтық авиация үшін салдары туралы неғұрлым нақты ақпаратты қосу үшін);
- 15) жоспарланған лазерлік сәуле, лазерлік демонстрациялар және жарық шамдары, егер бұл пилоттардың визуалды қабылдауын бұзуы мүмкін болса;
- 16) ұшып көтерілу/биіктікті алу, екінші айналымға кету, қонуға кіру аймақтарында және ұшу жолағында аэронавигация үшін кедергілерді тұрғызу, жою немесе өзгерту;

17) тыйым салынған аймақтарды, қауіпті аймақтарды немесе ұшуды шектеу аймақтарын белгілеу немесе жою (оның ішінде тиісті қызметтің басталуы немесе тоқтатылуы) немесе осы аймақтардың мәртебесін өзгерту;

18) орналасқан жер индекстерін беру, алып тастау немесе өзгерту;

19) әуеайлақтың талап етілетін өрт қорғанысының белгіленген деңгейін өзгерту;

20) әуеайлақтың маневрлеу алаңындағы қармен, батпақпен немесе мұзбен, сумен, радиоактивті материалмен, уытты химиялық заттармен, жанартау күлінің тұндыруымен байланысты қауіпті жағдайлардың болуы, оларды жою немесе айтарлықтай өзгерту;

Ескертпе: әуеайлақ/тікұшақ айлағы жабынында қардың, батпақтың, мұздың, аяздың, тұрып қалған судың немесе қардың, батпақтың, мұздың немесе аяздың еруі нәтижесінде пайда болған су туралы ақпарат әуеайлақ пайдаланушысынан SNOWTAM басылымына тиісті өтінім берілген жағдайда snowtam арқылы жіберіледі.

21) егулер немесе карантиндік шаралар туралы бұрын жарияланған талаптарға өзгерістер енгізу қажеттілігін туындататын эпидемиялардың өршуі;

22) ғарыштық ауа райы құбылыстарының бақылаулары немесе болжамдары, олардың туындау күні мен уақыты, ұшу эшелондары (осындай ақпарат болған кезде) және осы құбылыстар әсер етуі мүмкін әуе кеңістігінің учаскелері;

23) пайдалану тұрғысынан маңызды, атқылауға дейінгі жанартау әрекетінің өзгеруі, жанартау атқылауының орналасқан жері, күні мен уақыты және/немесе жанартау күлінің бұлттының көлденең және тік өлшемдері, оның ішінде қозғалыс бағыты, ұшу эшелондары және маршруттар немесе осы бұлт әсер етуі мүмкін бағыттардың бөліктері;

24) ядролық немесе химиялық қатерден кейін радиоактивті материалдардың немесе уытты химиялық заттардың атмосфераға таралуы, осы қатердің орын алған жері, күні мен уақыты, әсерге ұшырауы мүмкін ұшу эшелондары және маршруттар немесе олардың бөлігі және қозғалыс бағыты;

25) гуманитарлық көмек көрсету миссияларының қызметі, оның ішінде аэронавигацияға әсер ететін рәсімдерді және/немесе шектеулерді көрсете отырып, Біріккен Ұлттар Ұйымының желісі бойынша;

26) ӘҚҚ бұзылуына немесе ішінара бұзылуына байланысты, төтенше жағдайлардағы қысқа мерзімді іс-шараларды орындау.

3.5. NOTAM төмендегілерге байланысты ақпаратқа қатысты шығарылады:

1) ҰҚЖ, РЖ, тұрақтарды және перронда рульдеу маршруттарын жабуды талап етпейтін және әуе кемелерінің қауіпсіз қозғалуына әсер етпейтін перрондар мен рульдеу жолдарында техникалық қызмет көрсетудің ағымдағы жұмыстарына;

2) әуе кемесі қолданыстағы басқа ҰҚЖ-ны қауіпсіз пайдалана алатын немесе мұндай жұмыстар үшін қолданылатын жабдықты қажетіне қарай жоюға болса, ҰҚЖ-ны таңбалау жұмыстарына;

3) ОСН/А әсер етпейтін әуеайлақ (тікұшақ айлағы) маңайындағы уақытша кедергілерге;

4) 3.4-тармағының 6) тармақшасында көрсетілген компоненттерді қоспағанда, жарық-техникалық жабдық жүйесі компоненттерінің резервтік қуат көздерін қоса алғанда, әуеайлақтың (тікұшақ айлағының) жарық-техникалық жабдығы жүйесінің жартылай істен шығуына;

5) тиісті резервтік жиіліктердің және оларды пайдалану мүмкіндігінің бары белгілі болса, «әуе-жер» байланыс құралдарының уақытша жартылай істен шығуына;

6) перрондарға диспетчерлік қызмет көрсетуді және қозғалысты реттеуді қамтамасыз етудің жеткіліксіздігіне;

7) әуеайлақтың жұмыс алаңындағы көрсеткіш белгілердің ақаулығы;

8) жердегі бөлімшелердің оқу-жаттығу қызметі (мысалы, өртке қарсы қызметтің оқу-жаттығулары, авиациялық қауіпсіздік қызметінің оқу-жаттығулары);

9) егер оның пайдалану салдарлары болмаса, резервтік және қосалқы жүйелердің болмауы;

10) пайдалану салдарлары жоқ аэронавигациялық құралдардың немесе жалпы қызметтердің шектеулерін;

11) пайдалану салдарлары жоқ ықтимал/ықтимал шектеулер туралы хабарландырулар немесе ескертулер;

12) әуе кеңістігі мен құралдарын пайдаланушылар үшін пайдалану салдарларын көрсетпей, жерүсті бөлімшелері үшін жабдықтың болуы;

13) ұшуларды орындаудың ең аз биіктігінен төмен пайдалану салдарларынсыз және отшашуларсыз лазерлік сәулелену туралы ақпарат;

14) ұшу қауіпсіздігіне әсер етпейтін ұзақтығы бір сағаттан кем жергілікті деңгейде үйлестірілетін жоспарланған жұмыстарды жүргізуге байланысты жұмыс алаңы учаскелерін жабу;

15) әуеайлақтың (тікұшақ айлағының) жұмыс сағаты шеңберінен тыс әуеайлақты (тікұшақ айлағын) жабу немесе пайдалану мүмкін еместігі немесе пайдаланудағы өзгерістер).

3.6. Белгіленген қауіпті және тыйым салынған аймақтарға, сондай-ақ ұшуларды шектеу аймақтары және авариялық-құтқару іс-шаралары кезіндегі шектеулерден өзгеше әуе кеңістігіндегі уақытша шектеулермен байланысты қызметтер туралы ережені қолданысқа енгізу туралы хабарлама, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 12 мамырдағы № 506 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану қағидасында көрсетілген күтпеген мән-жайлар туындаған кездегі жағдайларды қоспағанда, күнтізбелік 7 күн ішінде жіберіледі.

3.7. Аэронавигациялық құрал, құрылғы немесе байланыс қызметтерінің жарамсыздығы туралы хабарлайтын NOTAM басылымына өтінімдерде осы құралдардың жарамсыздық уақытының болжамды кезеңі немесе оларды пайдалануды жалғастырудың болжамды уақыты көрсетіледі.

3.8. Әрбір NOTAM мағынасы түсінікті және басқа құжатқа сілтемені талап етпейтін өте қысқа нысанда жасалады.

A.4 NOTAM хабарламасын шығаруға өтінімді жолдау және жасау

4.1. NOTAM хабарламасын шығаруға өтінім АФТН желісі бойынша аэронавигациялық қызмет көрсетудің мемлекеттік жеткізушісінің аэронавигациялық ақпаратты басқару департаментінің аэронавигациялық ақпаратты жариялау және тарату бөлімінің нотам-офис бөлімшесінің (бұдан әрі – Нотам-офис) мекенжайына жіберіледі:

- **Нотам-офисың АФТН адресі: УААКЫНЫБ (UAAKYNXX).**

4.2. АФТН желісі істен шыққан жағдайда өтінім құрастырушының ресми электрондық пошта адресшінінен нотам-офис адресіне электрондық пошта арқылы жіберілуі мүмкін:

- **Нотам-офисың электрондық поштасы: nof@ans.kz.**

4.3. Электрондық поштаға қолжетімділік болмаған жағдайда өтінім дыбыс жазу құралдарымен қамтамасыз етілетін телефон байланысы арқылы берілуі мүмкін. Бұл жағдайда құрастырушылар толық тегін, атын және әкесінің атын (бар болса), құрастырушы ұйымның атауын, қоңырау орындалатын лауазымы мен телефон нөмірін хабарлауға міндетті:

- **Нотам-офисың телефон нөмірі: + 7 (717) 270-42-60.**

Ескертпе: Берілетін ақпараттың бұрмалануының алдын алу мақсатында қажет болған жағдайда осы Әдістемеге 1 қосымшаға сәйкес латын немесе орыс әліпбиі пайдаланылады.

4.4. NOTAM хабарламасын шығаруға өтінім осы Әдістемеге 2 қосымшаға сәйкес жасалады.

4.5. NOTAM хабарламасын шығаруға өтінімдердің мәтінін жасау кезінде төменде көрсетілгендей стандартты өрнектерді пайдалану ұсынылады:

- 1) Алдымен құрал мақсатқа сәйкес төмендегі кестелерден таңдалады;
- 2) Содан кейін төмендегі кестелерден құралдың жұмыс күйі таңдалады.

А.5 Стандартты өрнектерді құралдар бойынша және құралдардың жұмыс жағдайы бойынша жіктеу

5.1. Құралдар бойынша жіктеу (мазмұны):

AGA (Әуеайлақтар)

1. Жеңіл техникалық жабдық;
2. Жұмыс алаңы және қону алаңы;
3. Құралдар, жабдықтар және техникалық қызмет көрсету;

ATM (Әуе қозғалысын ұйымдастыру)

4. Әуе кеңістігін ұйымдастыру;
5. Әуе қозғалысына қызмет көрсету және қызмет көрсету VOLMET;
6. Әуе қозғалысы ережелері;

CNS (Байланыс, навигация және бақылау)

7. Байланыс және радиолокациялық жабдық;
8. Аспаптарға кіру жүйесі және микротолқынды қону жүйесі;
9. GNSS қызметі;
10. Әуеайлақтық және маршруттық навигациялық құралдар;

Навигациялық ескертулер

11. Әуе кеңістігінің шектеулері;
12. Ескертулер;

Басқа ақпарат

13. Басқа ақпарат.

5.2. Құралдардың жұмыс жағдайы бойынша жіктеу (мазмұны):

1. Болуы;
2. Өзгерістер;
3. Қауіпті жағдайлар;
4. Шектеулер;
5. Басқа шарттар.

5.1. Қаражат бойынша жіктеу:

1. Жеңіл техникалық жабдық

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Система огней приближения (указать ВПП и тип)	als
Аэродромный светомаяк	abn
Огни осевой линии ВПП (указать ВПП)	rcll
Посадочные огни ВПП (указать ВПП)	redl
Бегающие проблесковые огни (указать ВПП)	sequenced flg lgt
Огни ВПП высокой интенсивности (указать ВПП)	high intst RWY lgt
Ограничительные опознавательные огни ВПП (указать ВПП)	RWY end id lgt

Огни указателя входа в створ ВПП (указать ВПП)	rai lgt
Компоненты системы огней приближения категории II (указать ВПП)	cat II components als
Огни ВПП малой интенсивности (указать ВПП)	low intst RWY lgt
Огни ВПП средней интенсивности (указать ВПП)	medium intst RWY lgt
Указатель траектории точного захода на посадку (указать ВПП)	PAPI
Полное светотехническое оборудование посадочной площадки	ldg area lgt fac
Огни концевой полосы безопасности (указать ВПП)	stwl
Входные огни (указать ВПП)	THR lgt
Указатель траектории захода на посадку вертолета	HAPI
Светооборудование вертопорта	heliport lgt
Огни осевой линии РД (указать РД)	TWY cl lgt
Рулежные огни (указать РД)	TWY edge lgt
Огни указателя скоростной выводной РД (указать РД)	rapid exit TWY lgt
Огни линии «стоп» (указать РД)	stopbar lgt
Огни зоны приземления (указать ВПП)	rtzl

2. Жұмыс алаңы және қону алаңы

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Рабочая площадь	mov area
Несущая способность (указать часть посадочной площадки или рабочей площади)	bearing strength
Полоса, свободная от препятствий (указать ВПП)	CWY
Объявленные расстояния (указать ВПП)	declared dist
Система наведения для руления	tgs
Место стоянки	prkg area
Дневная маркировка (указать порог, осевую линию и т. д.)	day markings
Перрон	APRON
Места стоянки воздушных судов (указать МС)	ACFT stand
ВПП (указать ВПП)	RWY
Концевая полоса безопасности (указать ВПП)	SWY
Порог (указать ВПП)	THR
Участок разворота на ВПП (указать ВПП)	RWY turning bay
Летная полоса / боковая полоса безопасности (указать ВПП)	strip / shoulder
Рулежная дорожка (указать РД)	twy
Скоростная выводная РД (указать РД)	rapid exit twy

3. Құралдар, жабдықтар және техникалық қызмет көрсету

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Аэродром	AD
Устройство измерения коэффициента сцепления (указать)	friction measuring device

<i>тип</i>)	
Оборудование для измерения высоты нижней границы облаков	ceiling measurement eqpt
Система стыковки (<i>указать тип</i>)	dckg system
Кислород (<i>указать сорт</i>)	oxygen
Борьба с пожарами и спасание	fire and rescue
Управление наземным движением	gnd mov ctl
Зона приводнения / платформа для вертолетов	hel alighting area
Противообледенительная обработка воздушного судна (<i>указать тип реагента</i>)	ACFT de-ice
Масла (<i>указать сорт</i>)	oil
Метеорологическое обслуживание (<i>указать тип</i>)	met
Вертопорт	heliport
Оборудование для удаления снега	sn removal eqpt
Трансмиссометр (<i>указать ВПП и, если применимо, обозначение(я) трансмиссометра(ов)</i>)	transmissometer
Наличие топлива	fuel avbl
Указатель направления ветра	WDI
Таможенная / иммиграционная служба	cust / immigration

4. Әуе кеңістігін ұйымдастыру

<i>Атауы</i>	<i>Қысқарту (ағылш.)</i>
Минимальная абсолютная высота (<i>указать маршрут / пересечение / безопасную величину</i>)	mnmt alt
Диспетчерская зона	CTR
Опознавательная зона ПВО	ADIZ
Диспетчерский район	CTA
Район полетной информации	FIR
Минимальный используемый эшелон полета	mnmt usable fl
Маршрут зональной навигации	RNAV rte
Контрольный пункт (<i>указать наименование или кодированное обозначение</i>)	rep
Маршрут ОВД (<i>указать</i>)	ATS rte
Узловой диспетчерский район	TMA
Основная точка	sig
Зона аэродромного движения	ATZ

5. Әуе қозғалысына қызмет көрсету және қызмет көрсету VOLMET

<i>Атауы</i>	<i>Қысқарту (ағылш.)</i>
Служба автоматической передачи информации в районе аэродрома	ATIS
Пункт сбора донесений, касающихся ОВД	ARO
Районный диспетчерский центр	ACC

Полетно-информационное обслуживание	FIS
Аэродромная служба полетной информации	AFIS
Центр управления потоком	flow ctl centre
Диспетчерское обслуживание подхода	APP
Аэродромный диспетчерский пункт	TWR
Радиовещательная передача VOLMET	VOLMET

6. Әуе қозғалысы ережелері

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Стандартная схема прибытия по приборам (указать обозначение маршрута)	STAR
Стандартная схема прибытия по ПВП	std VFR ARR
Аварийные процедуры	contingency proc
Стандартный вылет по приборам (указать обозначение маршрута)	SID
Стандартный вылет по ПВП	std VFR DEP
Управление потоком	flow ctl proc
Полет в зоне ожидания	hldg proc
Порядок захода на посадку по приборам (указать тип и ВПП)	INSTR apch proc
Схема захода на посадку по ПВП	VFR apch proc
Обработка, представление планов полета и связанные с этим непредвиденные обстоятельства	FPL
Эксплуатационные минимумы аэродрома (указать процедуру и измененный минимум)	opr minima
Эксплуатационные ограничения по шуму	noise opr restrictions
Абсолютная и относительная высота пролета препятствий (указать процедуру)	OCA / OCH
Порядок действий при отказе радиосвязи	rdo failure proc
Абсолютная высота перехода или эшелон перехода (указать)	ta / trl
Порядок ухода на второй круг (указать ВПП)	missed apch proc
Минимальная абсолютная высота полета в зоне ожидания (указать контрольную точку)	mmn hldg alt
Полет в опознавательной зоне ПВО	adiz proc

7. Байланыс және радиолокациялық жабдық

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Оборудование связи «воздух – земля» (указать обслуживание и частоту)	a/g fac
Радиовещательное автоматическое зависимое наблюдение (подробные сведения)	ADS-B
Контрактное автоматическое зависимое наблюдение (подробные сведения)	ADS-C

Связь "диспетчер – пилот" по линии передачи данных (подробные сведения)	CPDLC
Первичный обзорный радиолокатор	PSR
Радиолокатор управления наземным движением	SMR
Вторичный обзорный радиолокатор	SSR
Обзорный радиолокатор аэродромной зоны	TAR

8. Аспаптарға кіру жүйесі және микротолқынды қону жүйесі

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Система посадки по приборам (указать ВПП)	ILS
DME, взаимодействующее с системой ILS	ILS DME
Глиссада ILS (указать ВПП)	ILS GP
Курсовой радиомаяк ILS (указать ВПП)	ILS LLZ
Курсовой радиомаяк (не связанный с ILS)	LLZ
ILS категории I (указать ВПП)	ILS CAT I
ILS категории II (указать ВПП)	ILS CAT II
ILS категории III (указать ВПП)	ILS CAT III
Микроволновая система посадки (указать ВПП)	MLS

9. GNSS қызметі

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Полеты на основе использования GNSS на летном поле (указать вид полета)	GNSS airfield
Полеты на основе использования GNSS в районе (указать вид полетов)	GNSS area

10. Әуеайлақтық және маршруттық навигациялық құралдар

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Все радионавигационные средства	all rdo nav fac
Ненаправленный радиомаяк	NDB
Дальномерное оборудование	DME
Маяк VOR/DME	VOR/DME
Маяк VOR	VOR
Пеленгаторная станция (указать тип и частоту)	df

11. Әуе кеңістігінің шектеулері

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Резервирование воздушного пространства (указать)	airspace reservation
Опасная зона (указать)	UAD...
Район осуществления военной деятельности	moa
Пролет. . . (указать)	overflying
Запретная зона (указать)	UAP...
Зона ограничения полетов (указать)	UAR...

Зона временного ограничения полетов (указать зону)	tempo restricted area
--	-----------------------

12. Ескертулер

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Показательные полеты	air display
Выполнение фигур высшего пилотажа	aerobatics
Привязной аэростат или воздушный змей	captive balloon / kite
Подрыв взрывчатых веществ	demolition of explosives
Учения (указать)	exer
Заправка топливом в полете	air refuelling
Полеты планеров	gld fly
Взрывные работы	blasting
Буксировка полотнища / мишени	banner / target towing
Подъем свободного аэростата	ascent of free balloon
Пуски ракет, стрельба из пушек или стрельба ракетами	Missile / gun / rocket / frng
Тренировочные парашютные прыжки, парапланеризм и дельтапланеризм	pje / paragliding / hang gliding
Радиоактивные материалы или токсические химикаты (указать)	radioactive materials / toxic chemicals
Горение или фонтанирование газа	burning/blowing gas
Массовое движение воздушных судов	mass mov of acft
Беспилотное воздушное судно	ua
Полет в строю	formation flt
Аэрофотосъемка	aerial survey
Полеты моделей	model fly

13. Басқа ақпарат

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Служба аэронавигационной информации	AIS
Препятствие (указать подробности)	OBST
Требования к входу воздушного судна	ACFT entry rqmnts
Заградительные огни на . . . (указать препятствие)	OBST lgt
Координационный центр поиска и спасания	RCC

5.2. Құралдардың жұмыс жағдайы бойынша жіктеу:

1. Болуы

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Используется в наличии для дневных полетов	avbl day ops
Проверено в полете и признано надежным	fltck okay
Часы обслуживания . . . (указать)	hr ser
Возобновлена нормальная работа	okay
Только военные полеты	mil ops only

Используется для ночных полетов	avbl ngt ops
Работает	opr
Используется по предварительному разрешению	avbl, ppr
Используется по запросу	avbl o/r
Не используется	u/s
Не используется (указать причину, если необходимо)	not avbl
Изъято полностью	withdrawn

2. Өзгерістер

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Включено / Действует	act
Завершено	cmpl
Выключено	deactivated
Смонтировано	erected
Рабочая частота (рабочие частоты) изменена(ы) на	opr freq changed to
Категория снижена до	downgraded to
Изменено	changed
Опознавание или позывной для радиосвязи изменены	ident / rdo call sign changed to
Направление изменено	realigned
Смещенный	displaced
Аннулированный	cnl
Работа на пониженной мощности	opr reduced pwr
Временно заменено	tempo rpled by
Установлено	instl
В стадии проверки, не использовать	on test, do not use

3. Қауіпті жағдайлар

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Эффективность торможения . . . 1) плохая 2) средняя/плохая 3) средняя 4) средняя/хорошая 5) хорошая	ba is...
Коэффициент сцепления составляет . . . (указать используемое устройство измерения коэффициента сцепления)	friction coefficient is
Покрыто уплотненным снегом на толщину	cov compacted sn depth
Покрыто сухим снегом на толщину	cov dry sn depth
Покрыто водой на толщину	cov water depth
Полностью свободно от снега и льда	free of sn and ice
Выполняется покос травы	grass cutting inpr
Опасность из-за (указать)	hazard due

Покрыто льдом	cov ice
Старт запланирован . . . (указать обозначение полета аэростата или кодовое наименование проекта, стартовую площадку, запланированный период старта (стартов) – дату/время, предполагаемое направление набора высоты, расчетное время пересечения 18 000 м (60 000 фут) или достижения крейсерского эшелона, если он проходит на высоте 18 000 м (60 000 фут) или ниже, вместе с данными расчетного местоположения)	launch plan
Миграция птиц (указать направление)	bird migration inpr
Расчистка от снега закончена	sn clr compl
Обозначено	marked by
Покрыто сырым снегом или слякотью на толщину	obscured by sn
Загорожено снегом	sn clr inpr
Выполняется расчистка снега	sn clr inpr
Полет отменен . . . (указать обозначение аэростата или кодовое наименование проекта)	opr cnl
Стоячая вода	standing water
Старт выполняется. . . (указать обозначение полета аэростата или кодовое наименование проекта, стартовую площадку, дату/время старта (стартов), расчетное время пересечения 18 000 м (60 000 фут) или достижения крейсерского эшелона, если он проходит на высоте 18 000 м (60 000 фут) или ниже, вместе с данными расчетного местоположения, расчетную дату/время окончания полета и запланированное местоположение контакта с землей, если применимо)	launch inpr
Работа закончена	work compl
Ведутся работы	wip
Скопление птиц	bird concentration
Имеются снежные заносы (указать высоту)	sn banks hgt
Покрыто замерзшими выбоинами и выступами	cov frozen ruts and ridges

4. Шектеулер

Атауы	Қысқарту (ағылш.)
Работа от вспомогательного источника	opr aux pwr
Зарезервировано для базирующихся на нем воздушных судов	reserved for ACFT based therein
Закрыто	clsd
Работа без вспомогательного источника энергоснабжения	opr aux wo pwr
Помехи от	interference fm
Непригодно для воздушных судов, тяжелее	u/s ACFT heavier than
Закрыто для полетов по ППП	clsd IFR ops

Используется по длине . . . и ширине . . .	usable len.../wid...
Закрыто для всех ночных полетов	clsd to all ngt ops
Запрещено для	prohibited to
Возможны перерывы в работе	subj intrp
Ограничено до	ltd to
Закрыто для полетов по ПВП	clsd VFR ops
Будет иметь место	will take place

5. Басқа шарттар

Открытый текст	free text
----------------	-----------

РАЗДЕЛ В

В.1 Введение

1.1. Настоящая Методика подачи заявок на издание извещений NOTAM (далее - Методика) разработана для составителей исходной аэронавигационной информации и аэронавигационных данных (далее - Составители) в целях соблюдения требований Правил обеспечения аэронавигационной информацией в гражданской авиации, утвержденных приказом Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 июня 2017 года № 420.

1.2. Методика позволит Составителям облегчить процесс формирования заявок на издание извещений NOTAM и будут способствовать усовершенствованию процесса доведения аэронавигационной информации до пользователей, как воздушного пространства Республики Казахстан, так и аэродромов Республики Казахстан.

1.3. При разработке данной Методики использовались основополагающие документы, приведенные в разделе «Нормативные документы и ссылки».

В.2 Область применения

2.1. Данная Методика применяется эксплуатантами аэродромов, поставщиками аэронавигационного обслуживания, а также юридическими и физическими лицами, которые являются источниками аэронавигационной информации и аэронавигационных данных для формирования заявок на издание извещений NOTAM.

2.2. Настоящая Методика не применяется инспекторами АО «Авиационная администрация Казахстана» при контроле и надзоре за безопасностью полетов.

В.3 Общие положения

3.1. NOTAM составляется и издается незамедлительно:

1) в случае если информация, которая подлежит распространению, носит временный и непродолжительный характер;

2) в случае введения в срочном порядке важных с эксплуатационной точки зрения постоянных изменений или временных изменений, которые носят долгосрочный характер.

3.2. При составлении NOTAM не используется обширный текстовой и (или) графический материал.

3.3. Временные изменения долгосрочного характера (3 месяца или более) и информация краткосрочного характера, содержащая обширный текст и/или графический материал, публикуются в качестве дополнения к AIP.

3.4. NOTAM составляется и издается на срок действия, не превышающий трех месяцев в отношении информации касающийся:

1) начало или прекращение эксплуатации аэродрома (вертодрома) или ВПП или изменение режима их эксплуатации;

2) начало или прекращение функционирования служб, связанных с обеспечением полетов (аэродромная служба, САИ, служба ОВД, служба ЭРТОС, метеообеспечение, службы поискового и аварийно-спасательного обеспечения полетов) или изменение их режима работы;

3) начало, прекращение функционирования радионавигационных служб и служб связи "воздух – земля" или значительное изменение режима их работы. Сюда входит временное прекращение или возобновление эксплуатации, изменение частот, объявленного времени работы, опознавательного сигнала, ориентации (направленных средств), местоположения, увеличение или уменьшение мощности на 50 % или более, изменение расписания или содержания радиовещательных передач, нерегулярность или ненадежность работы любых радионавигационных

служб и служб связи "воздух – земля" или ограничения в работе ретрансляционных станций, включая эксплуатационные последствия, затронутое обслуживание, частоту и зону;

4) отсутствие резервных и вспомогательных систем, имеющее непосредственные эксплуатационные последствия;

5) начало, прекращение эксплуатации визуальных средств или значительное их изменение (например знаки, содержащие обязательные для исполнения инструкции, маркировка и маркеры);

6) временное прекращение или возобновление эксплуатации основных компонентов системы светотехнического оборудования аэродрома, которые включают:

- система огней приближения;
- аэронавигационные маяки;
- огни осевой линии ВПП;
- огни указателя направления посадки;
- посадочные огни ВПП;
- бегущие проблесковые огни;
- системы аэронавигационных огней, управляемые пилотом;
- огни указателя скоростной выводной РД;
- огни ВПП высокой интенсивности;
- ограничительные огни ВПП;
- огни указателя входа в створ ВПП;
- компоненты системы огней приближения категории;
- огни ВПП малой интенсивности;
- огни ВПП средней интенсивности;
- указатель траектории точного захода на посадку;
- полное светотехническое оборудование посадочной площадки;
- огни концевой полосы безопасности;
- входные огни;
- указатель траектории захода на посадку вертолета;
- система визуальной индикации глиссады;
- светооборудование вертодрома;
- огни осевой линии РД;
- рулежные огни;
- огни зоны приземления;

7) введение, отмена или изменения процедур аэронавигационного обслуживания;

8) возникновение или изменение серьезных неисправностей или помех в пределах площади маневрирования;

9) изменения и ограничения, которые касаются наличия топлива, масла, кислорода или противообледенительной жидкости на аэродроме;

10) изменения, касающиеся существующих средств и служб поиска и спасания, опубликованных в АИР Республики Казахстан;

11) начало или прекращение эксплуатации заградительных огней, обозначающих препятствия для аэронавигации;

12) проведения поисково-спасательных работ, для которых может потребоваться введение ограничений на использование воздушного пространства;

13) наличие источников опасности для аэронавигации (например, военные учения, демонстрационные полеты (полеты экспериментальной авиации), салюты (высота запуска которых превышает минимальную безопасную высоту, установленную для полетов по ПВП), падение обломков ракет, воздушные гонки и массовые прыжки с парашютом);

14) зоны конфликтов в пределах воздушного пространства, где Республики Казахстан несет ответственность за организацию ОВД, которые влияют на аэронавигацию (для включения как можно более конкретной информации о характере и масштабе угроз, связанных с конфликтом, и о его последствиях для гражданской авиации);

15) запланированное лазерное излучение, лазерные демонстрации и прожекторное освещение, если это может нарушить визуальное восприятие пилотов;

16) возведение, устранение или изменение препятствий для аэронавигации в зонах взлета/набора высоты, ухода на второй круг, захода на посадку и на летной полосе;

17) установление или ликвидация (в том числе начало или прекращение соответствующей деятельности) запретных зон, опасных зон или зон ограничения полетов или изменение статуса этих зон;

18) присвоение, отмена или изменение индексов местоположения;

19) изменение установленного уровня требуемой пожарной защиты аэродрома;

20) наличие, устранение или значительное изменение опасных условий, связанных со снегом, слякотью, льдом, водой, радиоактивным материалом, токсическими химическими веществами или отложением вулканического пепла на рабочей площади аэродрома;

Примечание: Информация о снеге, слякоти, льде, инее, стоячей воде или воде, образовавшейся в результате таяния снега, слякоти, льда или инея на аэродромном/вертодромном покрытии, рассылается посредством SNOWTAM, при условии подачи соответствующей заявки от эксплуатанта аэродрома на издание SNOWTAM.

21) вспышка эпидемий, вызывающих необходимость внесения изменений в объявленные ранее требования о прививках или карантинных мерах;

22) наблюдения или прогнозы явлений космической погоды, дата и время их возникновения, эшелоны полета (при наличии такой информации) и участки воздушного пространства, которые могут быть затронуты этими явлениями;

23) важное с эксплуатационной точки зрения изменение вулканической деятельности, предшествующей извержению, местоположение, дата и время вулканических извержений и/или горизонтальные и вертикальные размеры облака вулканического пепла, включая направление движения, эшелоны полетов и маршруты или части маршрутов, которые могут быть затронуты этим облаком;

24) выброс в атмосферу радиоактивных материалов или токсических химических веществ после ядерного или химического инцидента, местонахождение, дата и время этого инцидента, эшелоны полета и маршруты или их части, которые могут быть подвержены воздействию, и направление движения;

25) деятельность миссий по оказанию гуманитарной помощи, в том числе по линии Организации Объединенных Наций, с указанием процедур и/или ограничений, влияющих на аэронавигацию;

26) выполнение краткосрочных мероприятий на случай чрезвычайной ситуации в связи с нарушением или частичным нарушением ОВД.

3.5. NOTAM не издается в отношении информации, касающейся:

1) текущих работ по техническому обслуживанию на перронах и РД, не требующих закрытия ВПП, РД, стоянок и маршрутов руления на перроне и не влияющих на безопасное передвижение воздушных судов;

2) работы по маркировке ВПП, если воздушные суда могут безопасно использовать другие имеющиеся ВПП или если используемое для таких работ оборудование при необходимости может быть удалено;

3) временных препятствий в окрестностях аэродромов (вертодромов), не влияющих на ОСН/А;

4) частичного выхода из строя системы светотехнического оборудования аэродром (вертодрома), включая резервные источники питания компонентов системы светотехнического оборудования, за исключением компонентов, указанных в подпункте б) пункта 3.4;

5) частичного временного выхода из строя средств связи «воздух-земля», если известно, что имеются и могут быть использованы соответствующие резервные частоты;

б) недостаточности обеспечения диспетчерским обслуживанием перронов и регулирования движения;

- 7) неисправности указательных знаков на рабочей площади аэродрома;
- 8) учебной деятельности наземных подразделений (например учения противопожарной службы, учения службы авиационной безопасности);
- 9) отсутствия резервных и вспомогательных систем, если оно не имеет эксплуатационных последствий;
- 10) ограничений аэронавигационных средств или общих служб, не имеющие эксплуатационных последствий;
- 11) объявления или предупреждения о возможных/потенциальных ограничениях, не имеющих эксплуатационных последствий;
- 12) наличия оборудования для наземных подразделений без указания эксплуатационных последствий для пользователей воздушного пространства и средств;
- 13) информации о лазерном излучении без эксплуатационных последствий и фейерверках ниже минимальной высоты выполнения полетов;
- 14) закрытие участков рабочей площади в связи с проведением запланированных работ координируемыми на местном уровне продолжительностью менее одного часа, которые не оказывают влияния на безопасность полетов;
- 15) закрытия или невозможности использования, или изменения в использовании аэродрома (вертодрома) за рамками часов работы аэродрома (вертодрома).

3.6. Извещение о введении в действие положений, касающихся установленных опасных и запретных зон, а также зон ограничения полетов, и о деятельности, сопряженной с временными ограничениями в воздушном пространстве, отличными от ограничений при аварийно-спасательных мероприятиях, направляется не менее чем за 7 календарных дней, за исключением случаев при возникновении непредвиденных обстоятельств, указанных в Правилах использования воздушного пространства Республики Казахстан, утвержденных постановлением Правительства Республики Казахстан от 12 мая 2011 года № 506.

3.7. В заявках на издание извещений NOTAM о непригодности аэронавигационных средств, сооружений или служб связи, указывается предполагаемый период времени непригодности этих средств или предполагаемое время возобновления их эксплуатации.

3.8. Каждый NOTAM составляется в предельно краткой форме и таким образом, чтобы его смысл был ясным и не требовал ссылки на другой документ.

В.4 Направление и составление заявки на издание извещения NOTAM

4.1. Заявка на издание извещения NOTAM направляется по сети АФТН в адрес подразделения Нотам-офис отдела публикации и рассылки аэронавигационной информации Департамента по управлению аэронавигационной информацией Государственного поставщика аэронавигационного обслуживания (далее – Нотам-офис):

- **АФТН адрес Нотам-офиса: УААКҮНҮХ (UAAKUNYX).**

4.2. В случае выхода из строя сети АФТН заявка может быть направлена по электронной почте с официального адреса электронной почты составителя в адрес Нотам-офиса:

- **Электронная почта Нотам-офиса: nof@ans.kz.**

4.3. В случае отсутствия доступа к электронной почте заявка может быть передана по телефонной связи, которая обеспечивается средствами звукозаписи. Составители обязаны в этом случае сообщить полностью фамилию, имя и отчество (при наличии), наименование организации составителя, должность и номер телефона, с которого выполняется звонок:

- **Номер телефона Нотам-офиса: + 7 (717) 270-42-60.**

Примечание: В целях предупреждения искажения передаваемой информации при необходимости используется латинский или русский алфавит в соответствии с Приложением 1 к настоящей Методике.

4.4. Заявка на издание извещения NOTAM составляется в соответствии с Приложением 2 к настоящей Методике.

4.5. При составлении текста заявок на издание извещения NOTAM рекомендуется использовать стандартные выражения, как указано ниже:

- 1) Сначала выбирается средство из ниже приведенных таблиц в соответствии с предназначением;
- 2) Затем выбирается состояние работы средства из ниже приведенных таблиц.

В.5 Классификация стандартных выражений по средствам и по состоянию работы средств

5.1. Классификация по средствам (содержание):

AGA (Аэродромы)

1. Светотехническое оборудование;
2. Рабочая площадь и посадочная площадка;
3. Средства, оборудование и обслуживание;

ATM (Организация воздушного движения)

4. Организация воздушного пространства;
5. Обслуживание воздушного движения и обслуживание VOLMET;
6. Правила воздушного движения;

CNS (Связь, навигация и наблюдение)

7. Связное и радиолокационное оборудование;
8. Система захода на посадку по приборам и микроволновая система посадки;
9. Обслуживание GNSS;
10. Аэродромные и маршрутные навигационные средства;

Навигационные предупреждения

11. Ограничения воздушного пространства;
12. Предупреждения;

Прочая информация

13. Прочая информация.

5.2. Классификация по состоянию работы средств (содержание):

1. Наличие;
2. Изменения;
3. Опасные условия;
4. Ограничения;
5. Прочие условия.

5.1. Классификация по средствам:

1. Светотехническое оборудование

Наименование	Сокращение (англ.)
Система огней приближения (указать ВПП и тип)	als
Аэродромный светомаяк	abn
Огни осевой линии ВПП (указать ВПП)	rcll

Посадочные огни ВПП (указать ВПП)	redl
Бегающие проблесковые огни (указать ВПП)	sequenced flg lgt
Огни ВПП высокой интенсивности (указать ВПП)	high intst RWY lgt
Ограничительные опознавательные огни ВПП (указать ВПП)	RWY end id lgt
Огни указателя входа в створ ВПП (указать ВПП)	rai lgt
Компоненты системы огней приближения категории II (указать ВПП)	cat II components als
Огни ВПП малой интенсивности (указать ВПП)	low intst RWY lgt
Огни ВПП средней интенсивности (указать ВПП)	medium intst RWY lgt
Указатель траектории точного захода на посадку (указать ВПП)	PAPI
Полное светотехническое оборудование посадочной площадки	ldg area lgt fac
Огни концевой полосы безопасности (указать ВПП)	stwl
Входные огни (указать ВПП)	THR lgt
Указатель траектории захода на посадку вертолета	HAPI
Светооборудование вертопорта	heliport lgt
Огни осевой линии РД (указать РД)	TWY cl lgt
Рулежные огни (указать РД)	TWY edge lgt
Огни указателя скоростной выводной РД (указать РД)	rapid exit TWY lgt
Огни линии «стоп» (указать РД)	stopbar lgt
Огни зоны приземления (указать ВПП)	rtzl

2. Рабочая площадь и посадочная площадка

Наименование	Сокращение (англ.)
Рабочая площадь	mov area
Несущая способность (указать часть посадочной площадки или рабочей площади)	bearing strength
Полоса, свободная от препятствий (указать ВПП)	CWY
Объявленные расстояния (указать ВПП)	declared dist
Система наведения для руления	tgs
Место стоянки	prkg area
Дневная маркировка (указать порог, осевую линию и т. д.)	day markings
Перрон	APRON
Места стоянки воздушных судов (указать МС)	ACFT stand
ВПП (указать ВПП)	RWY
Концевая полоса безопасности (указать ВПП)	SWY
Порог (указать ВПП)	THR
Участок разворота на ВПП (указать ВПП)	RWY turning bay
Летная полоса / боковая полоса безопасности (указать ВПП)	strip / shoulder
Рулежная дорожка (указать РД)	twy
Скоростная выводная РД (указать РД)	rapid exit twy

3. Средства, оборудование и обслуживание

Наименование	Сокращение (англ.)
Аэродром	AD
Устройство измерения коэффициента сцепления (указать тип)	friction measuring device
Оборудование для измерения высоты нижней границы облаков	ceiling measurement eqpt
Система стыковки (указать тип)	dckg system
Кислород (указать сорт)	oxygen
Борьба с пожарами и спасание	fire and rescue
Управление наземным движением	gnd mov ctl
Зона приводнения / платформа для вертолетов	hel alighting area
Противообледенительная обработка воздушного судна (указать тип реагента)	ACFT de-ice
Масла (указать сорт)	oil
Метеорологическое обслуживание (указать тип)	met
Вертопорт	heliport
Оборудование для удаления снега	sn removal eqpt
Трансмиссометр (указать ВПП и, если применимо, обозначение(я) трансмиссометра(ов))	transmissometer
Наличие топлива	fuel avbl
Указатель направления ветра	WDI
Таможенная / иммиграционная служба	cust / immigration

4. Организация воздушного пространства

Наименование	Сокращение (англ.)
Минимальная абсолютная высота (указать маршрут / пересечение / безопасную величину)	mm alt
Диспетчерская зона	CTR
Опознавательная зона ПВО	ADIZ
Диспетчерский район	CTA
Район полетной информации	FIR
Минимальный используемый эшелон полета	mm usable fl
Маршрут зональной навигации	RNAV rte
Контрольный пункт (указать наименование или кодированное обозначение)	rep
Маршрут ОВД (указать)	ATS rte
Узловой диспетчерский район	TMA
Основная точка	sig
Зона аэродромного движения	ATZ

5. Обслуживание воздушного движения и обслуживание VOLMET

Наименование	Сокращение (англ.)
Служба автоматической передачи информации в районе аэродрома	ATIS
Пункт сбора донесений, касающихся ОВД	ARO
Районный диспетчерский центр	ACC
Полетно-информационное обслуживание	FIS
Аэродромная служба полетной информации	AFIS
Центр управления потоком	flow ctl centre
Диспетчерское обслуживание подхода	APP
Аэродромный диспетчерский пункт	TWR
Радиовещательная передача VOLMET	VOLMET

6. Правила воздушного движения

Наименование	Сокращение (англ.)
Стандартная схема прибытия по приборам (указать обозначение маршрута)	STAR
Стандартная схема прибытия по ПВП	std VFR ARR
Аварийные процедуры	contingency proc
Стандартный вылет по приборам (указать обозначение маршрута)	SID
Стандартный вылет по ПВП	std VFR DEP
Управление потоком	flow ctl proc
Полет в зоне ожидания	hldg proc
Порядок захода на посадку по приборам (указать тип и ВПП)	INSTR apch proc
Схема захода на посадку по ПВП	VFR apch proc
Обработка, представление планов полета и связанные с этим непредвиденные обстоятельства	FPL
Эксплуатационные минимумы аэродрома (указать процедуру и измененный минимум)	opr minima
Эксплуатационные ограничения по шуму	noise opr restrictions
Абсолютная и относительная высота пролета препятствий (указать процедуру)	OCA / OCH
Порядок действий при отказе радиосвязи	rdo failure proc
Абсолютная высота перехода или эшелон перехода (указать)	ta / trl
Порядок ухода на второй круг (указать ВПП)	missed apch proc
Минимальная абсолютная высота полета в зоне ожидания (указать контрольную точку)	mmn hldg alt
Полет в опознавательной зоне ПВО	adiz proc

7. Средства связи и наблюдения

Наименование	Сокращение (англ.)
Оборудование связи «воздух – земля» (указать обслуживание и частоту)	a/g fac
Радиовещательное автоматическое зависимое наблюдение (подробные сведения)	ADS-B
Контрактное автоматическое зависимое наблюдение (подробные сведения)	ADS-C
Связь "диспетчер – пилот" по линии передачи данных (подробные сведения)	CPDLC
Первичный обзорный радиолокатор	PSR
Радиолокатор управления наземным движением	SMR
Вторичный обзорный радиолокатор	SSR
Обзорный радиолокатор аэродромной зоны	TAR

8. Система захода на посадку по приборам и микроволновая система посадки

Наименование	Сокращение (англ.)
Система посадки по приборам (указать ВПП)	ILS
DME, взаимодействующее с системой ILS	ILS DME
Глиссада ILS (указать ВПП)	ILS GP
Курсовой радиомаяк ILS (указать ВПП)	ILS LLZ
Курсовой радиомаяк (не связанный с ILS)	LLZ
ILS категории I (указать ВПП)	ILS CAT I
ILS категории II (указать ВПП)	ILS CAT II
ILS категории III (указать ВПП)	ILS CAT III
Микроволновая система посадки (указать ВПП)	MLS

9. Обслуживание GNSS

Наименование	Сокращение (англ.)
Полеты на основе использования GNSS на летном поле (указать вид полета)	GNSS airfield
Полеты на основе использования GNSS в районе (указать вид полетов)	GNSS area

10. Аэродромные и маршрутные навигационные средства

Наименование	Сокращение (англ.)
Все радионавигационные средства	all rdo nav fac
Ненаправленный радиомаяк	NDB
Дальномерное оборудование	DME
Маяк VOR/DME	VOR/DME
Маяк VOR	VOR
Пеленгаторная станция (указать тип и частоту)	df

11. Ограничения воздушного пространства

Наименование	Сокращение (англ.)
Резервирование воздушного пространства (указать)	airspace reservation
Опасная зона (указать)	UAD...
Район осуществления военной деятельности	moa
Пролет. . . (указать)	overflying
Запретная зона (указать)	UAP...
Зона ограничения полетов (указать)	UAR...
Зона временного ограничения полетов (указать зону)	tempo restricted area

12. Предупреждения

Наименование	Сокращение (англ.)
Показательные полеты	air display
Выполнение фигур высшего пилотажа	aerobatics
Привязной аэростат или воздушный змей	captive balloon / kite
Подрыв взрывчатых веществ	demolition of explosives
Учения (указать)	exer
Заправка топливом в полете	air refuelling
Полеты планеров	gld fly
Взрывные работы	blasting
Буксировка полотнища / мишени	banner / target towing
Подъем свободного аэростата	ascent of free balloon
Пуски ракет, стрельба из пушек или стрельба ракетами	Missile / gun / rocket / frng
Тренировочные парашютные прыжки, парапланеризм и дельтапланеризм	pje / paragliding / hang gliding
Радиоактивные материалы или токсические химикаты (указать)	radioactive materials / toxic chemicals
Горение или фонтанирование газа	burning/blowing gas
Массовое движение воздушных судов	mass mov of acft
Беспилотное воздушное судно	ua
Полет в строю	formation flt
Аэрофотосъемка	aerial survey
Полеты моделей	model fly

13. Прочая информация

Наименование	Сокращение (англ.)
Служба аэронавигационной информации	AIS
Препятствие (указать подробности)	OBST
Требования к входу воздушного судна	ACFT entry rqmnts
Заградительные огни на . . . (указать препятствие)	OBST lgt
Координационный центр поиска и спасания	RCC

5.2. Классификация по состоянию работы средств:

1. Наличие

Наименование	Сокращение (англ.)
Используется в наличии для дневных полетов	avbl day ops
Проверено в полете и признано надежным	fltck okay
Часы обслуживания . . . (указать)	hr ser
Возобновлена нормальная работа	okay
Только военные полеты	mil ops only
Используется для ночных полетов	avbl ngt ops
Работает	opr
Используется по предварительному разрешению	avbl, ppr
Используется по запросу	avbl o/r
Не используется	u/s
Не используется (указать причину, если необходимо)	not avbl
Изъято полностью	withdrawn

2. Изменения

Наименование	Сокращение (англ.)
Включено / Действует	act
Завершено	cmpl
Выключено	deactivated
Смонтировано	erected
Рабочая частота (рабочие частоты) изменена(ы) на	opr freq changed to
Категория снижена до	downgraded to
Изменено	changed
Опознавание или позывной для радиосвязи изменены	ident / rdo call sign changed to
Направление изменено	realigned
Смещенный	displaced
Аннулированный	cnl
Работа на пониженной мощности	opr reduced pwr
Временно заменено	tempo rplcd by
Установлено	instl
В стадии проверки, не использовать	on test, do not use

3. Опасные условия

Наименование	Сокращение (англ.)
Эффективность торможения . . . 1) плохая 2) средняя/плохая 3) средняя 4) средняя/хорошая 5) хорошая	ba is...

Коэффициент сцепления составляет . . . (указать используемое устройство измерения коэффициента сцепления)	friction coefficient is
Покрыто уплотненным снегом на толщину	cov compacted sn depth
Покрыто сухим снегом на толщину	cov dry sn depth
Покрыто водой на толщину	cov water depth
Полностью свободно от снега и льда	free of sn and ice
Выполняется покос травы	grass cutting inpr
Опасность из-за (указать)	hazard due
Покрыто льдом	cov ice
Старт запланирован . . . (указать обозначение полета аэростата или кодовое наименование проекта, стартовую площадку, запланированный период старта (стартов) – дату/время, предполагаемое направление набора высоты, расчетное время пересечения 18 000 м (60 000 фут) или достижения крейсерского эшелона, если он проходит на высоте 18 000 м (60 000 фут) или ниже, вместе с данными расчетного местоположения)	launch plan
Миграция птиц (указать направление)	bird migration inpr
Расчистка от снега закончена	sn clr cmpl
Обозначено	marked by
Покрыто сырым снегом или слякотью на толщину	obscured by sn
Загорожено снегом	sn clr inpr
Выполняется расчистка снега	sn clr inpr
Полет отменен . . . (указать обозначение аэростата или кодовое наименование проекта)	opr cnl
Стоячая вода	standing water
Старт выполняется. . . (указать обозначение полета аэростата или кодовое наименование проекта, стартовую площадку, дату/время старта (стартов), расчетное время пересечения 18 000 м (60 000 фут) или достижения крейсерского эшелона, если он проходит на высоте 18 000 м (60 000 фут) или ниже, вместе с данными расчетного местоположения, расчетную дату/время окончания полета и запланированное местоположение контакта с землей, если применимо)	launch inpr
Работа закончена	work cmpl
Ведутся работы	wip
Скопление птиц	bird concentration
Имеются снежные заносы (указать высоту)	sn banks hgt
Покрыто замерзшими выбоинами и выступами	cov frozen ruts and ridges

4. Ограничения

Наименование	Сокращение (англ.)
Работа от вспомогательного источника	opr aux pwr
Зарезервировано для базирующихся на нем воздушных судов	reserved for ACFT based therein
Закрыто	clsd
Работа без вспомогательного источника энергоснабжения	opr aux wo pwr
Помехи от	interference fm
Непригодно для воздушных судов, тяжелее	u/s ACFT heavier than
Закрыто для полетов по ППП	clsd IFR ops
Используется по длине . . . и ширине . . .	usable len.../wid...
Закрыто для всех ночных полетов	clsd to all ngt ops
Запрещено для	prohibited to
Возможны перерывы в работе	subj intrp
Ограничено до	ltd to
Закрыто для полетов по ПВП	clsd VFR ops
Будет иметь место	will take place

5. Прочая информация

Открытый текст	free text
----------------	-----------

SECTION C

C.1 Introduction

1.1. This Methodology for submitting applications for the publication of NOTAM notices (hereinafter - Methodology) has been developed for compilers of initial aeronautical information and aeronautical data (hereinafter - Originators) in order to comply with the requirements of the Rules for Providing Aeronautical Information in Civil Aviation, approved by Order No. 420 of the Minister for Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated June 30, 2017.

1.2. This Methodology will allow Originators to facilitate the process of forming applications for the NOTAM publication and will contribute to improving the process of bringing aeronautical information to users, both the airspace of the Republic of Kazakhstan and aerodromes of the Republic of Kazakhstan.

1.3. The fundamental documents listed in the section “References” were used during the development of this Methodology.

C.2 Scope of application

2.1. This Methodology is used by aerodrome operators, air navigation service providers, as well as legal entities and individuals who are sources of aeronautical information and aeronautical data for the preparation of applications for the NOTAM publication.

2.2. This Methodology is not used by inspectors of JSC “Aviation Administration of Kazakhstan” in the control and supervision of flight safety.

C.3 General provisions

3.1. NOTAM is compiled and published immediately:

- 1) in case of the information to be distributed is of a temporary nature and of short duration;
- 2) in case of urgent introduction of operationally important permanent changes or temporary changes that are of a long-term nature.

3.2. Extensive textual and/or graphic material is not used when compiling NOTAM.

3.3. Temporary changes of long duration (three months or longer) and information of short duration which contains extensive text and/or graphics shall be published as AIP Supplements.

3.4. NOTAM is compiled and published for a period of validity not exceeding three months in relation to information concerning:

- 1) establishment or closure of an aerodrome (heliport) or runway or changes in their operation;
- 2) establishment, withdrawal or significant changes in operation of services related to flight support (aerodrome service, AIS, ATS service, CNS service, MET, search and rescue flight support services) or a change in their operating mode;
- 3) establishment, withdrawal, or significant changes in the operational capability of radio navigation and air-ground communication services. This includes interruption or return to operation, change of frequencies, change in notified hours of service, change of identification, change of orientation (directional aids), change of location, power increase or decrease amounting to 50 per cent or more, change in broadcast schedules or contents, or irregularity or unreliability of operation of any radio navigation and air-ground communication services or limitations of relay stations including operational impact, affected service, frequency and area;
- 4) unavailability of back-up and secondary systems, having a direct operational impact;
- 5) establishment, withdrawal or significant changes of visual aids (for example, signs containing mandatory instructions, markings and markers);
- 6) interruption of or return to operation of major components of aerodrome lighting systems, which include:
 - approach lightning system;
 - aeronautical beacons;
 - RWY center line lights;

landing direction indicator lights;
RWY edge lights;
sequenced flashing lights;
pilot-controlled lighting system;
rapid exit TWY indicator lights;
high intensity RWY lights;
RWY end identifier lights;
RWY alignment indicator lights;
category components of approach lighting system;
low intensity RWY lights;
medium intensity RWY lights;
precision approach path indicator;
all landing area lighting facilities;
stopway lights;
threshold lights;
helicopter approach path indicator;
visual approach slope indicator system;
heliport lighting;
TWY center line lights;
taxying lights;
RWY touchdown zone lights;

7) establishment, withdrawal or significant changes to procedures for air navigation services;

8) occurrence or correction of major defects or impediments in the manoeuvring area;

9) changes to and limitations on the availability of fuel, oil and oxygen or de-icing liquid of the aerodrome;

10) changes concerning existing search and rescue facilities and services published in the AIP of the Republic of Kazakhstan;

11) establishment, withdrawal or return to operation of hazard beacons marking obstacles to air navigation;

12) conducting search and rescue operations, which may require the introduction of restrictions on the use of airspace;

13) presence of hazards to air navigation (for example, military exercises, demonstration flights (experimental flights), fireworks (the launch height of which exceeds the minimum safe altitude set for VFR flights), falling rocket debris, air races and mass parachute jumps);

14) conflict zones within the airspace where the Republic of Kazakhstan is responsible for the ATS organization that affect air navigation (to include information that is as specific as possible regarding the nature and extent of threats of that conflict and its consequences for civil aviation);

15) planned laser emissions, laser displays and search lights if pilots' night vision is likely to be impaired;

16) erecting or removal of, or changes to, obstacles to air navigation in the take-off/climb, missed approach, approach areas and runway strip;

17) establishment or discontinuance (including activation or deactivation) as applicable, or changes in the status of prohibited, restricted or dangerous areas;

18) allocation, cancellation or change of location indicators;

19) changes in aerodrome rescue and firefighting category provided;

20) presence or removal of, or significant changes in, hazardous conditions due to snow, slush, ice, radioactive material, toxic chemicals, volcanic ash deposition or water on the movement area;

Note: Information about snow, slush, ice, frost, standing water or water formed as a result of melting snow, slush, ice or frost on the airfield/heliport surface is sent via SNOWTAM, subject to the submission of a corresponding application from the aerodrome operator for the publication of SNOWTAM.

21) outbreaks of epidemics necessitating changes in notified requirements for inoculations and quarantine measures;

22) observations or forecasts of space weather phenomena, the date and time of their occurrence, the flight levels provided and portions of the airspace which may be affected by the phenomena;

23) an operationally significant change in volcanic activity, the location, date and time of volcanic eruptions and/or horizontal and vertical extent of the volcanic ash cloud, including direction of movement, flight levels and routes or portions of routes which could be affected;

24) release into the atmosphere of radioactive materials or toxic chemicals following a nuclear or chemical incident, the location, date and time of the incident, the flight levels and routes or portions thereof which could be affected and the direction of movement;

25) establishment of operations of humanitarian relief missions, such as those undertaken under the auspices of the United Nations, together with procedures and/or limitations which affect air navigation;

26) implementation of short-term contingency measures in cases of disruption, or partial disruption, of ATS and related supporting services.

3.5. NOTAM is not published with respect to information concerning:

1) ongoing maintenance work on aprons and taxiways that do not require the closure of RWY, TWY, parking stands and taxiing routes on the apron and do not affect the safe movement of aircraft;

2) runway marking work, when aircraft operations can safely be conducted on other available runways, or the equipment used can be removed when necessary;

3) temporary obstructions in the vicinity of aerodrome (heliport) that do not affect the OCH/A;

4) partial failure of the lighting system of the aerodrome (heliport), including backup power sources of components of the lighting system, with the exception of the components specified in subparagraph 6) of paragraph 3.4;

5) partial temporary failure of air-ground communications when suitable alternative frequencies are known to be available and are operative;

6) the lack of apron marshalling services and road traffic control;

7) the unserviceability of instruction signs on the aerodrome movement area;

8) training activities by ground units (for example, fire service exercises, aviation security service exercises);

9) unavailability of back-up and secondary systems if these do not have an operational impact;

10) limitations of air navigation facilities or general services with no operational impact;

11) announcement or warnings about possible/potential limitations, without any operational impact;

12) availability of equipment for ground units without containing information on the operational impact for airspace and facility users;

13) information about laser emissions without any operational impact and fireworks below minimum flying heights;

14) closure of movement area parts in connection with planned work locally coordinated of duration of less than one hour with no impact on flight safety;

15) closure or unavailability of, or changes in, operation of aerodrome (heliport) outside the aerodrome (heliport) operational hours.

3.6. At least seven days in advance notice shall be given of the activation of established danger, restricted or prohibited areas and of activities requiring temporary airspace restrictions other than for emergency operations except for cases in the event of unforeseen circumstances specified in the Airspace Usage Rules of the Republic of Kazakhstan, approved by the Decree of the Government of the Republic of Kazakhstan dated May 12, 2011, No. 506.

3.7. In applications for the NOTAM publication on the unserviceability of air navigation aids, structures or communication services, the estimated period of unserviceability of these aids or the estimated time of resumption of their operation is indicated.

3.8. Each NOTAM shall be as brief as possible and so compiled that its meaning is clear without the need to refer to another document.

C.4 Sending and preparation an application for the NOTAM publication

4.1. The application for the NOTAM publication is sent via the AFTN network to the NOF of the Aeronautical Information Publication and Distribution Division of the Aeronautical Information Management Department of the State Air Navigation Service Provider (hereinafter - NOF):

- **NOF AFTN address:** УААКЫНЬ (UAAKYNYX).

4.2. In case of failure of the AFTN network, the application can be sent by e-mail from the official e-mail address of the Originator to the address of the NOF:

- **NOF e-mail address:** nof@ans.kz.

4.3. If there is no access to e-mail, the application can be transmitted by telephone, which is provided by means of sound recording. In this case, the Originators are obliged to provide in full the surname, first name and patronymic (if any), the name of the Originator's organization, the position, and the phone number from which the call is being made:

- **NOF phone number:** + 7 (717) 270-42-60.

***Note:** In order to prevent distortion of the transmitted information, if necessary, the Latin or Russian alphabet is used in accordance with Annex 1 to this Methodology.*

4.4. The application for the NOTAM publication is prepared in accordance with Annex 2 to this Methodology.

4.5. When preparing the text of applications for the NOTAM publication, it is recommended to use standard expressions, as indicated below:

- 1) First, the aid is selected from the tables below in accordance with the purpose;
- 2) Then the state of aid operation is selected from the tables below.

C.5 Classification of standard expressions by aids and by the state of aids operation

5.1. Classification by aids (*content*):

AGA (Aerodromes)

1. Lighting facilities;
2. Movement and landing area;
3. Facilities and services;

ATM (Air traffic management)

4. Airspace organization management;
5. Air traffic and VOLMET services;
6. Air traffic procedures;

CNS (Communication, navigation, and surveillance)

7. Communications and surveillance facilities;
8. Instrument and microwave landing systems;
9. GNSS services;
10. Terminal and en-route navigation facilities;

Navigation Warnings

11. Airspace restrictions;
12. Warnings;

Other Information

13. Other information.

5.2. Classification according to the state of aids operation (*content*):

6. Availability;
7. Changes;
8. Hazard conditions;
9. Limitations;
10. Other conditions.

5.1. Classification by aids:

1. Lighting facilities

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Approach lighting system (<i>specify RWY and type</i>)	als
Aerodrome beacon	abn
Runway centre line lights (<i>specify RWY</i>)	rcell
Runway edge lights (<i>specify RWY</i>)	redl
Sequenced flashing lights (<i>specify RWY</i>)	sequenced flg lgt
High intensity runway lights (<i>specify RWY</i>)	high intst RWY lgt
Runway end identifier lights (<i>specify RWY</i>)	RWY end id lgt
Runway alignment indicator lights (<i>specify RWY</i>)	rai lgt
Category components of approach lighting system (<i>specify RWY</i>)	cat II components als
Low intensity runway lights (<i>specify RWY</i>)	low intst RWY lgt
Medium intensity runway lights (<i>specify RWY</i>)	medium intst RWY lgt
Precision approach path indicator (<i>specify RWY</i>)	PAPI
All landing area lighting facilities	ldg area lgt fac
Stopway lights (<i>specify RWY</i>)	stwl
Threshold lights (<i>specify RWY</i>)	THR lgt
Helicopter approach path indicator	HAPI
Heliport lighting	heliport lgt
Taxiway centre line lights (<i>specify TWY</i>)	TWY cl lgt
Taxiway edge lights (<i>specify TWY</i>)	TWY edge lgt
Rapid exit TWY indicator lights (<i>specify TWY</i>)	rapid exit TWY lgt
Stop bar light (<i>specify TWY</i>)	stopbar lgt
Runway touchdown zone lights (<i>specify RWY</i>)	rtzl

2. Movement and landing area

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Movement area	mov area
Bearing strength (<i>specify part of landing area or movement area</i>)	bearing strength
Clearway (<i>specify RWY</i>)	CWY
Declared distances (<i>specify RWY</i>)	declared dist
Taxiing guidance system	tgs
Parking area	prkg area
Daylight markings (<i>specify threshold, centre line, etc.</i>)	day markings
Apron	APRON

Aircraft stands (<i>specify ACFT stand</i>)	ACFT stand
RWY (<i>specify RWY</i>)	RWY
Stopway (<i>specify RWY</i>)	SWY
Threshold (<i>specify RWY</i>)	THR
RWY turning bay (<i>specify RWY</i>)	RWY turning bay
Strip/shoulder (<i>specify RWY</i>)	strip / shoulder
Taxiway (<i>specify TWY</i>)	twy
Rapid exit TWY (<i>specify TWY</i>)	rapid exit twy

3. Facilities and services

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Aerodrome	AD
Friction measuring device (<i>specify type</i>)	friction measuring device
Ceiling measurement equipment	ceiling measurement eqpt
Docking system (<i>specify type</i>)	dckg system
Oxygen (<i>specify type</i>)	oxygen
Firefighting and rescue	fire and rescue
Ground movement control	gnd mov ctl
Helicopter alighting area / platform	hel alighting area
Aircraft de-icing (<i>specify type</i>)	ACFT de-ice
Oils (<i>specify type</i>)	oil
Meteorological service (<i>specify type</i>)	met
Heliport	heliport
Snow removal equipment	sn removal eqpt
Transmissometer (<i>specify RWY and, where applicable, designator(s) of transmissometer(s)</i>)	transmissometer
Fuel availability	fuel avbl
Wind direction indicator	WDI
Customs / immigration	cust / immigration

4. Airspace organization management

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Minimum altitude (<i>specify en-route/crossing/safe</i>)	mmn alt
Control zone	CTR
Air defence identification zone	ADIZ
Control area	CTA
Flight information region	FIR
Minimum usable flight level	mmn usable fl
Area navigation route	RNAV rte
Reporting point (<i>specify name or coded designator</i>)	rep
ATS route (<i>specify</i>)	ATS rte
Terminal control area	TMA
Significant point	sig

Aerodrome traffic zone	ATZ
------------------------	-----

5. Air traffic and VOLMET services

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Automatic terminal information service	ATIS
ATS reporting office	ARO
Area control centre	ACC
Flight information service	FIS
Aerodrome flight information service	AFIS
Flow control centre	flow ctl centre
Approach control service	APP
Aerodrome control tower	TWR
VOLMET broadcast	VOLMET

6. Air traffic procedures

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Standard instrument arrival (<i>specify route designator</i>)	STAR
Standard VFR arrival	std VFR ARR
Contingency procedures	contingency proc
Standard instrument departure (<i>specify route designator</i>)	SID
Standard VFR departure	std VFR DEP
Flow control procedure	flow ctl proc
Holding procedure	hldg proc
Instrument approach procedure (<i>specify type and RWY</i>)	INSTR apch proc
VFR approach procedure	VFR apch proc
Flight plan processing, filing and related contingency	FPL
Aerodrome operating minima (<i>specify procedure and amended minimum</i>)	opr minima
Noise operating restrictions	noise opr restrictions
Obstacle clearance altitude and height (<i>specify procedure</i>)	OCA / OCH
Radio failure procedure	rdo failure proc
Transition altitude or transition level (<i>specify</i>)	ta / trl
Missed approach procedure (<i>specify RWY</i>)	missed apch proc
Minimum holding altitude (<i>specify fix</i>)	mmn hldg alt
ADIZ procedure	adiz proc

7. Communications and surveillance facilities

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Air/ground facility (<i>specify service and frequency</i>)	a/g fac
Automatic dependent surveillance - broadcast (<i>details</i>)	ADS-B
Automatic dependent surveillance - contract (<i>details</i>)	ADS-C
Controller-pilot data link communications (<i>details</i>)	CPDLC
Primary surveillance radar	PSR

Surface movement radar	SMR
Secondary surveillance radar	SSR
Terminal area surveillance radar	TAR

8. Instrument and microwave landing systems

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Instrument landing system (<i>specify RWY</i>)	ILS
DME associated with ILS	ILS DME
Glide path (ILS) (<i>specify RWY</i>)	ILS GP
Localizer (ILS) (<i>specify RWY</i>)	ILS LLZ
Localizer (<i>not associated with ILS</i>)	LLZ
ILS Category I (<i>specify RWY</i>)	ILS CAT I
ILS Category II (<i>specify RWY</i>)	ILS CAT II
ILS Category III (<i>specify RWY</i>)	ILS CAT III
Microwave landing system (<i>specify RWY</i>)	MLS

9. GNSS services

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
GNSS airfield-specific operations (<i>specify operation</i>)	GNSS airfield
GNSS area-wide operations (<i>specify operation</i>)	GNSS area

10. Terminal and en-route navigation facilities

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
All radio navigation facilities	all rdo nav fac
Non-directional radio beacon	NDB
Distance measuring equipment	DME
VOR/DME (<i>DVOR/DME</i>)	VOR/DME
VOR (<i>DVOR</i>)	VOR
Direction-finding station (<i>specify type and frequency</i>)	df

11. Airspace restrictions

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Airspace reservation (<i>specify</i>)	airspace reservation
Danger area (<i>specify</i>)	UAD...
Military operating area	moa
Overflying of ... (<i>specify</i>)	overflying
Prohibited area (<i>specify</i>)	UAP...
Restricted area (<i>specify</i>)	UAR...
Temporary restricted area (<i>specify area</i>)	tempo restricted area

12. Warnings

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Air display	air display

Aerobatics	aerobatics
Captive balloon or kite	captive balloon / kite
Demolition of explosives	demolition of explosives
Exercises (<i>specify</i>)	exer
Air refuelling	air refuelling
Glider flying	gld fly
Blasting	blasting
Banner/target towing	banner / target towing
Ascent of free balloon	ascent of free balloon
Missile, gun, or rocket firing	Missile / gun / rocket / frng
Parachute jumping exercise, paragliding or hang gliding	pje / paragliding / hang gliding
Radioactive materials or toxic chemicals (<i>specify</i>)	radioactive materials / toxic chemicals
Burning or blowing gas	burning/blowing gas
Mass movement of aircraft	mass mov of acft
Unmanned aircraft	ua
Formation flight	formation flt
Aerial survey	aerial survey
Model flying	model fly

13. Other Information

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Aeronautical information service	AIS
Obstacle (<i>specify details</i>)	OBST
Aircraft entry requirements	ACFT entry rqmnts
Obstacle lights on . . . (<i>specify obstacle</i>)	OBST lgt
Rescue coordination centre	RCC

5.2. Classification according to the state of aids operation:

1. Availability

<i>Name</i>	<i>Abbreviation (eng.)</i>
Available for daylight operation	avbl day ops
Flight checked and found reliable	fltck okay
Hours of service ... (<i>specify</i>)	hr ser
Resumed normal operation	okay
Military operations only	mil ops only
Available for night operation	avbl ngt ops
Operational	opr
Available, prior permission required	avbl, ppr
Available on request	avbl o/r
Unserviceable	u/s

Not available (<i>specify reason if appropriate</i>)	not avbl
Completely withdrawn	withdrawn

2. Changes

Name	Abbreviation (eng.)
Activated	act
Completed	cmpl
Deactivated	deactivated
Erected	erected
Operating frequency(ies) changed to	opr freq changed to
Downgraded to	downgraded to
Changed	changed
Identification or radio call sign changed to	ident / rdo call sign changed to
Realigned	realigned
Displaced	displaced
Cancelled	cnl
Operating on reduced power	opr reduced pwr
Temporarily replaced by	tempo rpld by
Installed	instl
On test, do not use	on test, do not use

3. Hazard Conditions

Name	Abbreviation (eng.)
Braking action is . . . 1) Poor 2) Medium/Poor 3) Medium 4) Medium/Good 5) Good	ba is...
Friction coefficient is . . . (<i>specify friction measuring device used</i>)	friction coefficient is
Covered by compacted snow to a depth of	cov compacted sn depth
Covered by dry snow to a depth of	cov dry sn depth
Covered by water to a depth of	cov water depth
Totally free of snow and ice	free of sn and ice
Grass cutting in progress	grass cutting inpr
Hazard due to (<i>specify</i>)	hazard due
Covered by ice	cov ice
Launch planned ... (<i>specify balloon flight identification or project code name, launch site, planned period of launch(es) — date/time, expected climb direction, estimated time to pass 18 000 m (60 000 ft), or reaching cruise level if at or below 18 000 m (60 000 ft), together with estimated location</i>)	launch plan

Bird migration in progress (<i>specify direction</i>)	bird migration inpr
Snow clearance completed	sn clr cmpl
Marked by	marked by
Covered by wet snow or slush to a depth of	cov wet sn/slush depth
Obscured by snow	obscured by sn
Snow clearance in progress	sn clr inpr
Operation cancelled ... (<i>specify balloon flight identification or project code name</i>)	opr cnl
Standing water	standing water
Launch in progress . . . (<i>specify balloon flight identification or project code name, launch site, date/time of launch(es), estimated time passing 18 000 m (60 000 ft), or reaching cruising level if at or below 18 000 m (60 000 ft), together with estimated location, estimated date/time of termination of the flight and planned location of ground contact, when applicable</i>)	launch inpr
Work completed	work cmpl
Work in progress	wip
Concentration of birds	bird concentration
Snowbanks exist (<i>specify height</i>)	sn banks hgt
Covered by frozen ruts and ridges	cov frozen ruts and ridges

4. Limitations

Name	Abbreviation (eng.)
Operating on auxiliary power supply	opr aux pwr
Reserved for aircraft based therein	reserved for ACFT based therein
Closed	clsd
Operating without auxiliary power supply	opr aux wo pwr
Interference from	interference fm
Unserviceable for aircraft heavier than	u/s ACFT heavier than
Closed to IFR operations	clsd IFR ops
Usable for length of ... and width of ...	usable len.../wid...
Closed to all night operations	clsd to all ngt ops
Prohibited to	prohibited to
Subject to interruption	subj intrp
Limited to	ltd to
Closed to VFR operations	clsd VFR ops
Will take place	will take place

5. Other conditions

Plain language	free text
----------------	-----------

ҚОСЫМШАЛАР / ПРИЛОЖЕНИЯ / ANNEXES

№	Наименование
1	Фонетикалық алфавитті қолданған кездегі сөздер Слова при использовании фонетического алфавита Words when using the phonetic alphabet
2	NOTAM хабарламасын шығаруға өтінім Заявка на издание извещения NOTAM Application for the NOTAM publication

ҚОСЫМША / ПРИЛОЖЕНИЕ / ANNEX №1

Фонетикалық алфавитті қолданған кездегі сөздер

Латын әліпбиі			Орыс алфавиті	
Әріп	Сөз	Орыс алфавитінің әріптерімен көрсетілген айтылу	Әріп	Сөз
A	Alpha	Альфа	А	Анна
B	Bravo	Браво	Б	Борис
C	Charlie	Чарли или Шарли	В	Василий
D	Delta	Дельта	Г	Григорий
E	Echo	Эко	Д	Дмитрий
F	Foxtrot	Фокстрот	Е	Елена
G	Golf	Гольф	Ж	Женя
H	Hotel	Хотэл	З	Зинаида
I	India	Индия	И	Иван
J	Juliet	Джульет	Й	Иван краткий
K	Kilo	Кило	К	Константин
L	Lima	Лима	Л	Леонид
M	Mike	Майк	М	Михаил
N	November	Новембер	Н	Николай
O	Oscar	Оскар	О	Ольга
P	Papa	Папа	П	Павел
Q	Quebec	Квебек	Р	Роман
R	Romeo	Ромео	С	Семен
S	Sierra	Сьерра	Т	Татьяна
T	Tango	Танго	У	Ульяна
U	Uniform	Юниформ или Униформ	Ф	Федор
V	Victor	Виктор	Х	Харитон
W	Whiskey	Виски	Ц	Цапля
X	X-ray	Эксерэй	Ч	Человек
Y	Yankee	Янки	Ш	Шура
Z	Zulu	Зулу	Щ	Щука
			Э	Эхо
			Ю	Юрий
			Я	Яков
			Ы	Еры
			Ь	Мягкий знак
			Ъ	Твердый знак

Слова при использовании фонетического алфавита

Латинский алфавит			Русский алфавит	
Буква	Слово	Произношение, выраженное буквами русского алфавита	Буква	Слово
A	Alpha	Альфа	А	Анна
B	Bravo	Браво	Б	Борис
C	Charlie	Чарли или Шарли	В	Василий
D	Delta	Дельта	Г	Григорий
E	Echo	Эко	Д	Дмитрий
F	Foxtrot	Фокстрот	Е	Елена
G	Golf	Гольф	Ж	Женя
H	Hotel	Хотэл	З	Зинаида
I	India	Индия	И	Иван
J	Juliet	Джультет	Й	Иван краткий
K	Kilo	Кило	К	Константин
L	Lima	Лима	Л	Леонид
M	Mike	Майк	М	Михаил
N	November	Новембер	Н	Николай
O	Oscar	Оскар	О	Ольга
P	Papa	Папа	П	Павел
Q	Quebec	Квебек	Р	Роман
R	Romeo	Ромео	С	Семен
S	Sierra	Сьерра	Т	Татьяна
T	Tango	Танго	У	Ульяна
U	Uniform	Юниформ или Униформ	Ф	Федор
V	Victor	Виктор	Х	Харитон
W	Whiskey	Виски	Ц	Цапля
X	X-ray	Эксерэй	Ч	Человек
Y	Yankee	Янки	Ш	Шура
Z	Zulu	Зулу	Щ	Щука
			Э	Эхо
			Ю	Юрий
			Я	Яков
			Ы	Еры
			Ь	Мягкий знак
			Ъ	Твердый знак

Words when using the phonetic alphabet

Latin alphabet			Russian alphabet	
Letter	Word	Pronunciation expressed in letters of the Russian alphabet	Letter	Word
A	Alpha	Альфа	А	Анна
B	Bravo	Браво	Б	Борис
C	Charlie	Чарли или Шарли	В	Василий
D	Delta	Дельта	Г	Григорий
E	Echo	Эко	Д	Дмитрий
F	Foxtrot	Фокстрот	Е	Елена
G	Golf	Гольф	Ж	Женя
H	Hotel	Хотэл	З	Зинаида
I	India	Индия	И	Иван
J	Juliet	Джультет	Й	Иван краткий
K	Kilo	Кило	К	Константин
L	Lima	Лима	Л	Леонид
M	Mike	Майк	М	Михаил
N	November	Новембер	Н	Николай
O	Oscar	Оскар	О	Ольга
P	Papa	Папа	П	Павел
Q	Quebec	Квебек	Р	Роман
R	Romeo	Ромео	С	Семен
S	Sierra	Сьерра	Т	Татьяна
T	Tango	Танго	У	Ульяна
U	Uniform	Юниформ или Униформ	Ф	Федор
V	Victor	Виктор	Х	Харитон
W	Whiskey	Виски	Ц	Цапля
X	X-ray	Эксерэй	Ч	Человек
Y	Yankee	Янки	Ш	Шура
Z	Zulu	Зулу	Щ	Щука
			Э	Эхо
			Ю	Юрий
			Я	Яков
			Ы	Еры
			Ь	Мягкий знак
			Ъ	Твердый знак

ҚОСЫМША / ПРИЛОЖЕНИЕ / ANNEX №2

AFTN желісі арқылы ұсынылатын NOTAM хабарламасын шығаруға өтінім

- * Қажетті сериялардың NOTAM хабарламасын шығаруыңызды сұраймын:
- * А) Әуеайлақ индексі/ҰАА * Б) ЖЖААККССММ * Ц) ЖЖААККССММ (ЕСЕП)
- Д) Кесте (қажет болса)
- * Е) Себептері көрсетілген хабарлама мәтіні (қажет болса).
- * Лауазымы және Т.А.Ә. деректер құрастырушы (орындаушы)
- * Кері байланыс үшін байланыс телефоны

Ескерту:

* - Толтыру үшін міндетті өрістер;

Өріс А): әуеайлақтың немесе ұшу ақпараты ауданының (ИКАО) 4-әріптік индексі көрсетіледі;

Өріс Б): оқиғаның басталу күні көрсетіледі, онда ЖЖ-жыл, АА-ай, КК-күн, СС-сағат, ММ-минут;

Өріс Ц): оқиғаның аяқталу күні көрсетіледі, онда ЖЖ-жыл, АА-ай, КК-күн, СС-сағат, ММ-минут, ЕСЕП – есептелген (егер оқиғаның нақты аяқталу күні белгісіз болса);

Өріс Д): кесте қажет болған жағдайда шектеу шектеу басталған сәттен бастап белгілі бір уақыт кезеңдерінде жұмыс істеген жағдайда көрсетіледі.

Электрондық пошта арқылы берілетін NOTAM хабарламасын жариялауға өтінім

Әуеайлақ	Әуеайлақ индексі/ҰАА
Қолданылудың басталуы	ЖЖААККССММ
Қолданылудың аяқталуы (есепті, егер қолданылса)	ЖЖААККССММ (ЕСЕП)
Кесте (егер қолданылса)	
Мәтін (оқиға сипаттамасы)	
Астыңғы шегі (егер қолданылса)	
Үстіңгі шегі (егер қолданылса)	
Бастапқы аэронавигациялық ақпаратты құрастырушы (орындаушы)	
Байланыс телефоны	

NOTAM хабарламасын шығаруға дайын өтінімнің мысалы:

ПРОШУ ИЗДАТЬ НОТАМ НЕОБХОДИМЫХ СЕРИЙ:

А) УАЦЦ Б) 2309250500 Ц) 2309290700

Д) ЕЖЕДНЕВНО 0500-0700

Е) ВПП 04/22 ЗАКРЫТА. ВЕДУТСЯ РЕМОНТНЫЕ РАБОТЫ.

НА4АЛЬНИК СМЕНИ АС: УТЕГУЛОВ Е.Т.

8701XXXXXXX, 8717XXXXXXX

ИСП: СЕКСЕНБАЕВА Л.

Заявка на издание извещения NOTAM, представляемая по сети AFTN

- * Прошу издать извещение NOTAM необходимых серий:
- * А) Индекс аэродрома/РПИ * Б) ГГММДДЧЧММ * Ц) ГГММДДЧЧММ (РАСЧ)
- Д) Расписание (при необходимости)
- * Е) Текст извещения с указанием причины (при необходимости).
- * Должность и Ф.И.О. составителя данных (исполнитель)
- * Контактный телефон для обратной связи

Примечание:

* - Обязательные поля для заполнения;

Поле А): указывается 4-буквенный индекс аэродрома или района полетной информации (ИКАО);

Поле Б): указывается дата начала события, где ГГ – год, ММ – месяц, ДД – день, ЧЧ – часы, ММ – минуты;

Поле Ц): указывается дата окончания события, где ГГ – год, ММ – месяц, ДД – день, ЧЧ – часы, ММ – минуты, РАСЧ – расчетное (если не известна точная дата окончания события);

Поле Д): расписание указывается при необходимости в том случае, когда ограничение работает в определенные периоды времени с момента начала действия ограничения.

Заявка на издание извещения NOTAM, представляемая по электронной почте

Аэродром	Индекс аэродрома/РПИ
Начало действия	ГГММДДЧЧММ
Окончание действия (расчетное, если применимо)	ГГММДДЧЧММ (РАСЧ)
Расписание (если применимо)	
Текст (описание события)	
Нижняя граница (если применимо)	
Верхняя граница (если применимо)	
Составитель исходной аэронавигационной информации (исполнитель)	
Контактный телефон	

Пример готовой заявки на издание извещения NOTAM:

ПРОШУ ИЗДАТЬ НОТАМ НЕОБХОДИМЫХ СЕРИЙ:

А) УАЦЦ Б) 2309250500 Ц) 2309290700

Д) ЕЖЕДНЕВНО 0500-0700

Е) ВПП 04/22 ЗАКРЫТА. ВЕДУТСЯ РЕМОНТНЫЕ РАБОТЫ.

НА4АЛЬНИК СМЕНЫ АС: УТЕГУЛОВ Е.Т.

8701XXXXXXX, 8717XXXXXXX

ИСП: СЕКСЕНБАЕВА Л.

Application for the NOTAM publication submitted via the AFTN network

- * Please issue a NOTAM of the required series:
- * A) Aerodrome index/FIR * B) YYMMDDHHMM * C) YYMMDDHHMM (EST)
- D) Schedule (*if necessary*)
- * E) The text of the notification indicating the reason (*if necessary*).
- * Position and Full name of the originator (*executer*)
- * Contact phone number for feedback

Note:

* - *Required fields to fill in;*

Field A): the 4-letter index of the aerodrome or flight information area (ICAO) is indicated;

Field B): the start date of the event is indicated, where YY - year, MM - month, DD - day, HH - hours, MM - minutes;

Field C): the end date of the event is indicated, where YY - year, MM - month, DD - day, HH - hours, MM - minutes, EST - estimated (if the exact end date of the event is not known);

Field D): the schedule is indicated, if necessary, in the case when the restriction works for certain periods of time from the moment of the beginning of the restriction.

Application for the NOTAM publication submitted by e-mail

Aerodrome	<i>Aerodrome index/FIR</i>
Start date	<i>YYMMDDHHMM</i>
End date (estimated, if necessary)	<i>YYMMDDHHMM (EST)</i>
Schedule (if necessary)	
Text (event description)	
Lower limit (if necessary)	
Upper limit (if necessary)	
Originator of the initial aeronautical information (executor)	
Contact phone number	

Example of a ready-made application for the NOTAM publication:

ПРОШУ ИЗДАТЬ НОТАМ НЕОБХОДИМЫХ СЕРИЙ:

А) УАЦЦ Б) 2309250500 Ц) 2309290700

Д) ЕЖЕДНЕВНО 0500-0700

Е) ВПП 04/22 ЗАКРЫТА. ВЕДУТСЯ РЕМОНТНЫЕ РАБОТЫ.

НАЧАЛЬНИК СМЕНИ АС: УТЕГУЛОВ Е.Т.

8701XXXXXXX, 8717XXXXXXX

ИСП: СЕКСЕНБАЕВА Л.